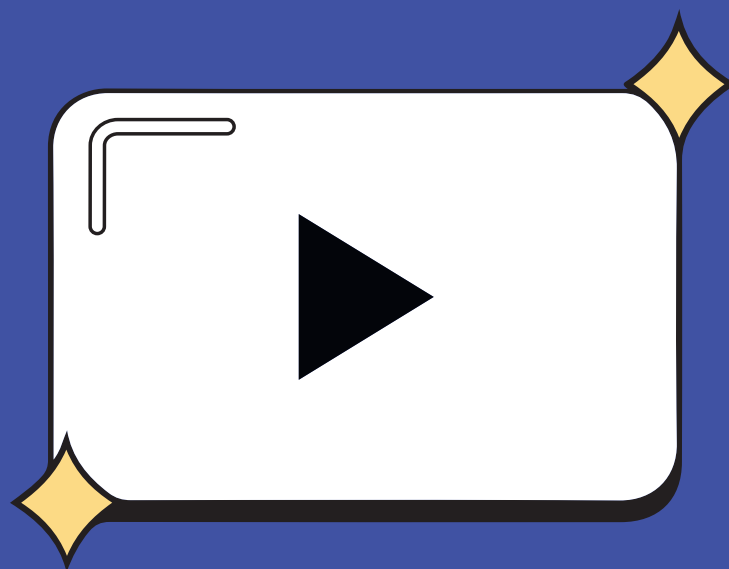

Audiovisuaalisen alan osaaminen ja osaamistarpeet

Johanna Wartio & Sonja Immonen (toim.)

Audiovisuaalisen alan osaaminen ja osaamistarpeet
© Metropolia Ammattikorkeakoulu, 2022

Julkaisija: Metropolia Ammattikorkeakoulu
Toimittajat: Johanna Wartio & Sonja Immonen
Ulkoasu ja taitto: Pia Tuomola ja Katariina Rahkola

Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisuja
TAITO-sarja 94
Helsinki 2022

ISBN 978-952-328-348-0 (nid.)
ISBN 978-952-328-347-3 (pdf)
ISSN 2669-8021(nid.)
ISSN 2669-8021 (pdf)

Painopaikka: PlusPrint, 2022

www.metropolia.fi/julkaisut
<http://livingportfolio.metropolia.fi>

Tämä teos on lisensoitu [Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen – lisenssillä](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) pois lukien julkaisussa olevat kuvat ja grafiikka.

Tämä julkaisu on Living portfolio - muuttuvaan työelämään -hankkeen loppujulkaisu. Julkaisu on tuotettu osana Living portfolio -hanketta, jota rahoittivat Euroopan sosiaalirahasto ESR ja Metropolia Ammattikorkeakoulu ajalla 1.9.2020–15.6.2022. Metropolian toteuttaman hankkeen tavoitteena oli edistää sosiaalista kestävyyttä parantamalla nuorten media- ja av-alan työnhakijoiden työelämään pääsyä, ja se keskittyi tukemaan yksilöiden kykyä tunnistaa, kehittää ja markkinoida omaa osaamistaan. Hanke oli osa Toimiva ihmisten kaupunki -innovaatiokeskittymän Tulevaisuuden työ ja osaaminen -hankepoolia. TE-toimisto, Helsingin kaupungin työllistymispalvelut ja Ohjaamo Helsinki toimivat Elävä osaamisportfolio -toimintamallin juurruttamisen ja uuden työnhakumallin levittäjänä, Academic Work antoi tukea rekrytointiasioissa hankkeen asiantuntijatyöryhmälle, ja Helsinki XR Center tarjosi uusien teknologioiden asiantuntijuutta osaamisportfoliomallin yhteiskehittämiseen.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sisällysluettelo

Esipuhe: Audiovisuaalinen ala muuttuu – osaamisen kehittämiseen ratkaisuja nyt!	5
Audiovisuaalisen alan työnhaun X-factor – koulutetaanko ihmisiä ammattiin vai töihin?	8
Living portfolio -hanke media- ja audiovisuaalisen alan työllistymisen asialla	14
Tärkeimmät tuottajaopit paketoituna Production Skills -täydennyskoulutukseen	18
Tuottajan monet kasvot.....	19
Sisällöntuottajien täydennyskoulutus 2021–2022.....	24
Kokemuksia Production Skills -täydennyskoulutuksesta.....	25
Elävä osaamisportfolio -opas tukemassa kykyä tunnistaa, kehittää ja markkinoida taitoja ja osaamista	28
Oman osaamisen monipuolinen esiintuominen työnhaussa.....	29
Osaaminen ja osallistava, käyttäjälähtöinen digitaalinen muotoilu.....	33
Osaamisportfolio -täydennyskoulutukset ja -työpajat työnhakijoiden apuna	40
Osaamisportfolio-täydennyskoulutus keväällä 2021.....	41
Osaamisportfolio MEDA-täydennyskoulutuksessa.....	43
Elävä osaamisportfolio -työpaja.....	44
Tulevaisuus	46
Korkeakoulujen rooli tulevaisuuden osaamisvisioiden toteuttajana – media-alan uudet vaatimukset.....	47
Production Skills -täydennyskoulutuksen osallistujien esittelyt	50
Emmi Boukhari.....	51
Marja Halonen.....	52

Minna Heikkinen	53
Peppi Hellén	54
Ari Huomolin	55
Sami Kojonen	56
Joose Koskiranta	57
Maija Maukonen	58
Anna Nuru	59
Hanna "Tanska" Nyman	60
Tuukka Remes	61
Paula Rinta-Kanto	62
Heidi Roth	63
Ronja Suomi	64
Petra Äyräväinen	65
Annette Tamminen	66
Kirjoittajat	68

Esipuhe: Audiovisuaalinen ala muuttuu – osaamisen kehittämiseen ratkaisuja nyt!

Johanna Wartio

Audiovisuaalisella alalla on tapahtunut paljon viimeisten viidentoista vuoden aikana; suoratoistoalustat ovat ottaneet vallan jakelukanavissa, yleisöjen katselutottumukset ja kuluttajakäyttäytyminen ovat adaptoituneet alustojen käyttöliittymiin, ja alustatalouden vaikutukset ovat muovanneet av-tuotantojen rahoitus- ja tuotantorakenteita, sopimuskäytäntöjä ja immateriaalioikeuksien omistusta ja lisensointia.

Suoratoistoalustat ovat tuoneet ulottuvillemme myös ennätysmäärän sisältöjä, joista kiinnostavan katsottavan valikoimiseen saa kulumaan saman verran aikaa kuin jonkin sarjan jakson katsomiseen. Katsoja on entistä vaikeampien valintojen edessä. Mihin käyttää aikaa? Mihin sarjaan sitoutua kuuden, kahdeksan tai kahdentoista jakson ajaksi? Valinnat saattavat ahdistaa, mutta bingeittäminen, draamasarjojen tuotantokausien kaikkien jaksojen katsominen lähes putkeen, on myös yksi melko uusi kuluttajailmiö, jonka alustat ovat mahdollistaneet.

Suomalainen av-alan kenttä natiseekin nyt liitoksissaan ennätysmäärästä draamasarjojen tuotantoja, ja samalla esiin nousee entistä näkyvämmiin alan kohtaanto-ongelma: osaajapula samaan aikaan alalla jo pitkään vallinneen työuupumuksen ja alalta paon rinnalla.

Mistä tämä kaikki johtuu? Tiedämme tuotantoyhtiöiden ja kanavien toiminnasta, että tilaus- ja rahoituspäätökset tulevat edelleen liian lähellä tuotantojen käyntiinpolkaisua. Budjetit ovat pienemmät suhteessa muihin Pohjoismaihin. Työryhmät ovat pieniä, ja joissain työrooleissa työntekijöillä on laajemmat työnkuvat kuin mikä on taloudellisesti kestävä. Kestävän kehityksen arvojen käytäntöön vienti ja muun muassa Albert-ympäristöjärjestelmä tuovat alalle täysin uudenlaista osaamistarvetta ja uusia työnkuvia. Alalle valmistuvien opiskelijoiden osaamisen taso ei heti riitä vastuullisiin tehtäviin, vaan työssä oppimalla pitää osaaamista kartuttaa jokunen vuosi.

Uupumukseen vaikuttaa myös liian kokemattomien alalle valmistuvien rekrytoiminen liian vaativiin työrooleihin, kuten tuotantopäälliköiksi, liian aikaisin suhteessa osaamiseen. Av-alan täydennyskoulutuksia kaikille ammattirooleille ja osaamistasoille ei vielä ole.

Mitä voimme tehdä? Olemme alamme kehityksen kannalta kuitenkin hienossa tilanteessa – jo paremmalla puolella. Elokuva-, televisio- ja koko audiovisuaalista toimialaa koskeva kasvusopimus yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön ja av-alan toimijoiden kanssa on tekeillä Business Finlandin johdolla ottaen mallia Ison-Britannian Creative Sector Dealista (2018). Tämän toimialasopimuksen keskiössä Suomessa ovat muun muassa av-alan osaamisen kehittäminen, IPR ja rahoitus. Englannissa sopimusta pyritään jatkaamaan Sector Vision sopimuksella vuosille 2023–2030 ja myös Suomessa kasvusopimus pyritään tekemään pitkälle aikajänteelle. Osaamisen ja koulutuksen kehittämisen kentällä olemme saaneet tuotettua toisen asteen TE-rahoitteisia täydennyskoulutuksia av-alan toteuttavien roolien työntekijöille. Metropolia Ammattikorkeakoulu luotsaa opetus- ja kulttuuriministeriön ERKO-rahoitteisen av-alan tuottajien diplomitason erikoistumiskoulutuksen OPS-suunnittelua. Koulutusta kehitellään seitsemän suomalaisen ammattikorkeakoulun voimin.

Myös Metropolian Ammattikorkeakoulun Elokuvan ja television AMK-tutkinnon OPSia ollaan uudistamassa vuonna 2023, jolloin voimme kehittää tutkintoa vastaamaan entistä paremmin toimialan muuttuneisiin osaamistarpeisiin.

Hankkeet voivat vaikuttaa ketterästi! Living portfolio – muuttuvaan työelämään -hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet on rakennettu TEMin julkaiseman *Luovien alojen tiekartta* -selvityksen (2020) pohjalta ja Creative Business Finlandin julkaisema *Audiovisuaalisten alojen tiekartta* -selvitys (2021) on tarkentanut matkan varrella näitä tavoitteita.

Tämä julkaisu kokoaa artikkeleita ja puheenvuoroja av-alan osaamisen kehittämisestä, koulutuksesta ja työllistymisestä. Living Portfolio -hankkeessa pilotoitiin ensimmäinen av-alan sisällöntuottajien Production Skills -täydennyskoulutus Metropolia Ammattikorkeakoulun kontekstissa. Tästä ketterästä pilotoinnista ponnistaa myös elokuvan ja television tutkinnon Akatemia – ammattilaisille suunnattu täydennyskoulutusseminaari, jonka myötä Metropolia Ammattikorkeakoulu pyrkii vastaamaan av-alan osaamisen kehittämisen tarpeisiin joustavasti reagoiden. Julkaisussa kerromme myös Elävä osaamisportfolio -mallista, jolla av- ja me-

dia-alan työnhakija voi tunnistaa omaa osaamistaan ja tuoda taitojaan entistä paremmin esiin työnhaussa. Lopuksi nostamme esiin Production Skills -täydennyskoulutuksen käyneitä tuottajia, jotka tuovat alalle tuoretta täydennettyä osaamistaan. He esittelevät taustaansa, osaamistaan ja kiinnostustaan tuottajan työhön.

Suuri kiitos kaikille hankkeen yhteistyökumppaneille ja osallistujille: asiantuntijaryhmille, Ohjaamo Helsingille, Helsingin kaupungin työllistymispalveluille, Uudenmaan TE-toimistolle, ohjausryhmälle, projektipäälliköille ja -tuottajalle, rahoittajille ja ELY-keskukselle sekä julkaisun artikkelien kirjoittajille. Kehitystyö jatkuu!

Audiovisuaalisen alan työnhaun X-factor – koulutetaanko ihmisiä ammattiin vai töihin?

Johanna Niemi, sosiologi, asiantuntijalehtori

Johanna Wartio, projektipäällikkö, elokuva ja
televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Töissä tarvitaan usein osaamista ja taitoja, joita ei saa koulusta. Kaikki työt opitaan tekemällä, mutta suurimmassa osassa töitä koulutus on työn oppimisen edellytys. Audiovisuaalisella alalla työelämän muuttuvien vaatimusten ja koulutussisältöjen välinen epäsuhta korostuu. Vastaavatko nykyiset koulutusohjelmat ja opetussuunnitelmat tämän hetken ja tulevaisuuden av-alan osaamistarpeita?

Audiovisuaalista alaa koskevat monin tavoin suuret muutokset kuten muitakin alustatalouteen siirtyneitä aloja. Maksuttomat, mainosrahoitteiset ja kuukausimaksulliset suoratoistoalustat, uusien sisältöjen jatkuva virta, fragmentoituneet yleisöt, datafioitu kuluttajakäyttäytymisen seuranta, kasvava kilpailu, globalisaatio, avoin data ja monen muut ajan-kohtaiset ilmiöt muuttavat av-alan toimintakenttää, tuotantojen ansaintalogiikkaa ja tuotantojen osaamistarpeita. Viestinnän merkitys korostuu, kaikissa yrityksissä tehdään palvelumuotoiluja, ja jokainen twiitti on julkaisu.

Valmistuvia opiskelijoita on enemmän kuin työpaikkoja, ja samaan aikaan alaa vaivaavat työvoimapula sekä laajasti tunnistettu työuupumukseen liittyvä alalta pako.

Audiovisuaalisten alojen ammattikorkeakouluopiskelijoita on Suomessa lähes 500, avoimia av-alan työpaikkoja TE-toimiston sivuilla alalle oli maaliskuussa 2022 alle 34. Alalle työllistytään muuta reittiä kuin työllisyyspalveluiden kautta, ja uusien osaajien mahdollisuudet työllistyä muille aloille kasvavat jatkuvasti – kaikilla toimialoilla tarvitaan nykyään yhä enemmän liikkuvan kuvan ja äänen mediaosaajia. Silti luvut eivät täsmää. Valmistuvia opiskelijoita on enemmän kuin työpaikkoja, ja samaan aikaan alaa vaivaavat työvoimapula sekä laajasti tunnistettu työuupumukseen liittyvä alalta pako.

Väitöskirjatutkija Asta Viertola tarkastelee tälläkin hetkellä av-alalla vallitsevan uupumuksen syitä Aalto-yliopistolla. Viertolan mukaan työn raskauttavat osaajat päätyvät jopa vaihtamaan alaa ja vievät mukanaan tärkeää tietotaitoa. Kokeneita ammattilaisia ei enää löydy tuotantoihin.

(Vedenpää 2020). Alalla ovat jatkuvasti lisääntymässä kansainväliset tuotannot, joita tullaan kuvaamaan Suomeen. Paikallisten av-alan osaajien palkkaaminen näihin tuotantoihin on nousussa – esimies- ja johtotehtäviä myöten – mutta kansainvälisen tason osaamista työntekijöillä uupuu. Osaaminen ja osaamistarpe eivät kohtaa. Mistä se johtuu?

Korkein työllisyysprosentti av-alan tutkinnoista valmistuvilla on ammatikorkeakoulujen elokuvan ja television tutkinnoilla – mm. Metropoliasa elokuvan ja television tutkinnoissa suuntautumisvaihtoehtoina käsikirjoitus, tuotanto sekä kuva/ääni/leikkaus. Yhtenä selittäjänä on tiivis yhteistyö alan yritysten kanssa. Opiskelijat tekevät työharjoitteluja alan tärkeimmissä organisaatioissa, verkostoituvat ja jäävät kentälle töihin, usein jopa liian aikaisin ennen tutkinnosta valmistumista, mikä saattaa käynnistää uupumiskierteen jo alalle valmistuttaessa. Kaikissa luovien alojen tutkinnoissa työllistymisprosentti ei ole yhtä korkea ja opiskelijoita on haastavampaa saada avainpaikkoihin harjoitteluun ja töihin.

Eroa selittävät varmasti monet tekijät, vaikka koulutusohjelmissa on paljon yhtäläisyyksiä, kuten projektinhallinta, budjetointi ja työryhmän johtaminen.

Kaikissa av-alan tutkinnoissa alakohtaisen perusosaamisen laadun pitäisi olla kutakuinkin sama; uudet työelämätaidot – vastuullinen ajattelu, kestävä kehitys, yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärtäminen, digitaidot – kuuluvat kaikkiin alan opetussuunnitelmiin. Joissain asioissa, kuten some-markkinoinnin kokemuksissa, opiskelijoilla saattaa olla opettajia päivitetympi osaaminen.

Mikä on se tekijä X, jolla päästään töihin, ja miten sitä voidaan tutkinnoissa opettaa?

Työllistymistä selittävät osin henkilöiden yksilölliset erot, ammatillinen asenne, verkostot, ajoitus ja usein myös hyvä tuuri. Mutta miksi audiovisuaalisen alan työnhaussa on niin voimakkaita eroja eri substanssialojen osaamisen ja työnantajien odotusten välillä? Mikä on se tekijä X, jolla päästään töihin, ja miten sitä voidaan tutkinnoissa opettaa?

Työelämä muuttuu jatkuvasti, osaamistarpeet vaihtuvat yhteiskunnan poliittisen ja taloudellisen suunnan mukana, opetussuunnitelmat muuttuvat muutaman vuoden välein. Oppilaitosten on mietittävä tarkkaan tavoitettaan: onko se tarjota hyviä perustaitoja, jotka kestävät aikaa, vai keskittyä esimerkiksi sellaiseen teknologiseen osaamiseen, millä av-alalla pääsee nyt töihin? Jatkuvan oppimisen ideaali vaikuttaa kaikilla koulutusaloilla, mutta nyt tutkinnoissa pitäisi opettaa perusosaamisen lisäksi vastuullisuutta, kestävä kehityksen tiekarttoja, tulevaisuuden johtamistaitoja ja yhteiskunnallista ongelmanratkaisua. Jos yrittää tehdä kaikkea, voi käydä niin, ettei mihinkään syvennyttä kunnolla ja pintapuolisesti opittuja asioita on alalle valmistuvan vaikea soveltaa käytännön työelämään.

Koulutusohjelmissa tarvitaan toimintamalleja, resursseja ja hyviä kontakteja työkenttään, mutta ennen kaikkea tarvitaan yhteistä ymmärrystä siitä, mitä tavoitellaan ja mihin työelämän tarpeisiin opiskelijoita valmistetaan.

Tulevaisuuden osaamistarpeita ennakoitaan mm. Opetushallituksen Osaamisen ennakointifoorumilla (<https://www.oph.fi/fi/palvelut/osaamisen-ennakointifoorumi-oef>), alakohtaisissa selvityksissä (https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/NIBS_Mediaosaa-ja_2030_loppuraportti.pdf) ja ajatushautomoissa (<https://www.sitra.fi/artikkelit/tyon-tulevaisuudet-megatrendien-valossa/>). Koulut yrittävät pysyä perässä, ja opetussuunnitelmiin sisällytetään lisää digitaitoja, innovaatio-osaamista, jatkuvaa oppimista ja kestävä kehityksen ymmärrystä. Kysymys siitä, millaista osaamista ja millaisia taitoja tulevaisuudessa tarvitaan, ohittaa kysymyksen siitä, mitä uudella osaamisella tavoitellaan. Halutaanko tuottavia, hyvinvoivia ja/vai monitieteellisiä tekijöitä? Koulutetaanko ihmisiä alalle töihin vai kansalaisiksi yhteiskuntaan? Millä foorumilla nämä yhteiset tavoitteet asetetaan?

Koulutusohjelmissa tarvitaan toimintamalleja, resursseja ja hyviä kontakteja työkenttään, mutta ennen kaikkea tarvitaan yhteistä ymmärrystä

siitä, mitä tavoitellaan ja mihin työelämän tarpeisiin opiskelijoita valmistetaan. Haluammeko kouluttaa audiovisuaalisen alan opiskelijoista teknisesti parhaita alan huippuja, laadukkaita sisältöjä ja laajoja prosesseja ja hallitsevia moniosaajia, kestävän kehityksen ymmärtäviä digiguruja, omaa toimintaympäristöä muokkaavia vaikuttajia vai kaikkia näitä?

Kouluissa opitaan alan perusosaaminen, tekniikka ja työelämätaidot. Tutkinnoissa ei voida luvata, että esimerkiksi tekniikka säilyy, eikä mikään koulutusohjelma tai ala kestä aikaa teknisesti. Muutosherkkiä koulutusohjelmia pitää ohjata siihen suuntaan, että ne pystyvät vastaamaan työelämän ja alan muuttuviin tarpeisiin ja kestävät aikaa metataidoiltaan sekä pystyvät ketterästi omaksumaan uusien teknologioiden opetusta opintosuunnitelmaan – hyvillä perustaidoilla varustetut opiskelijat ottavat uudet menetelmät, teknologiat ja kanavat käyttöön töissä ja omaksuvat vastuullisuuteen ja yhdenvertaisuuteen liittyvät kysymykset osana ammatillista ajatteluaan. Siihen tutkinnot voivat vastata opetus- ja suunnitelmauudistuksilla, täydennyskoulutuksilla ja verkostoitumiskoulutuksilla.

Lähde

Ville Vedenpää 2020. Harva uskaltaa puhua uupumisesta elokuva- ja tv-alalla – Asta Viertolalla kahden vuoden työputki vei unirytmien ja tukkaa irtosi päästä. YLE 28.2.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11217676>

Creative Business Finland. 2021. Finnish Audiovisual Industry Roadmap. <https://mediabank.businessfinland.fi/l/FPSW2HdQ-Qz9p/f/MzHH>

Living portfolio -hanke media- ja audiovisuaalisen alan työllistymisen asiassa

Johanna Wartio, projektipäällikkö, elokuva ja televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Metropolia Ammattikorkeakoulun hanke Living portfolio – muuttuvaan työelämään oli monialaista näkemystä vaativa, inspiroiva ja yllättävä. Hankkeen tavoitteena oli edistää sosiaalista kestävyttä parantamalla nuorten media- ja av-alan työnhakijoiden työelämään pääsyä. Keskityimme tukemaan yksilöiden kykyä tunnistaa, kehittää ja markkinoida omaa osaamistaan. Asiantuntijoiden ja työnhakijoiden yhteisen dialogin ja keskinäisen ymmärryksen lisääminen edesauttoi muuttuvan työelämän tarpeiden tunnistamisessa, selkeytti työelämän tarpeita työnhakijoille ja auttoi työnantajia tunnistamaan tavat, joilla työnhakijoiden kyvyt ja osaamisen työnhakuprosessissa voidaan tuoda esille.

Media- ja av-alan nuorten toistuvais- ja pitkäaikaistyöttömät kohderyhmänä

Living portfolio -hanke keskittyi erityisesti media- ja av-alan nuorten toistuvais- ja pitkäaikaistyöttömien kohderyhmiin, joiden on vaarana jäädä työelämän ulkopuolelle. Kehitimme ratkaisumalleja työnhakijoiden työllistymisvalmiuksien parantamiseen täydennyskoulutusten, työpajojen ja toimintamallien avulla. Koulutimme työnhakijoita kohtaamaan työnantajien ja rekrytoijien työllistämistarpeita.

Painopiste päätettiin kohdentaa erityisesti luovan alan – media- ja av-alan – ammatteihin, joissa projekti- ja keikkatalous pyöräyttää työntekijät nopealla syklillä uudelleen hakijan rooliin, jolloin tällä kohderyhmällä on jatkuva tarve nopeasti päivittää ja ylläpitää osaamistaan, työnhakua ja työnhaun malleja. Yhteiskehitimme, mallinsimme ja pilotoimme työelämän ja työllistymispalvelujen kanssa osaamisportfoliomallin, jonka avulla edistimme kohderyhmien työllistymistä.

Työnhakua edistävät täydennyskoulutukset ja työpajat

Järjestimme hankkeessa useita koulutuksia, joista tässä julkaisussa kuvataan tarkemmin neljää työnhakua edistävää täydennyskoulutusta ja työpajaa.

Tuotimme *Production Skills – sisällöntuottajien täydennyskoulutuksen* loka-kuusta 2021 huhtikuuhun 2022. Täydennyskoulutus paketoiti tärkeimmät av-alan tuottajaopit ytimekkääksi kokonaisuudeksi.

Living Portfolio -hankkeen yhteiskehittämän videomuotoisen osaamisportfolion tekoon järjestettiin täydennyskoulutus Ohjaamo Helsingissä nuorille media- ja av-alan pitkäaikaistyöttömille kesäkuussa 2021. Ohjaamo Helsinki on maksuton työnhaun ja koulutuksen neuvontapalvelu 15–29-vuotiaille helsinkiläisille. Samainen työpaja järjestettiin av-alan ammattilaisille suunnatussa MEDA-täydennyskoulutuksessa syksyllä 2021. Huhtikuussa 2022 COVID-19-rajoitusten poistuttua hanke järjesti Ohjaamo Helsingissä Elävä osaamisportfolio -työpajan, jossa tehtiin työnhaun portfoliomalliin sisältyvää oman osaamisen tunnistamista ja sanoittamista sekä toteutettiin ohjatusti osaamis pohjaisia työnhakuvideoita nuorille media- ja av-alan työnhakijoille.

Yhteiskehittämällä osaamisportfoliomalli

Hankkeessa koottiin yhteen työllistymispalveluiden, työelämän ja koulutuksen asiantuntijaryhmä, jonka kanssa yhteiskehitimme audiovisuaalisia teknologioita ja digitaalisia ratkaisuja hyödyntävän työnhaun osaamisportfoliomallin kohtaamaan työelämän ja rekrytoinnin odotuk-

sia. Media-alan työnantajista, rekrytoijista, työllistymispalveluista ja alan asiantuntijoista koostuvan asiantuntijaryhmän kanssa keskityttiin tunnistamaan työelämän muuttuvat tarpeet ja etsittiin ratkaisuja uuteen osaamisperustaiseen portfoliomalliin. Tarpeelliseksi koettiin erityisesti työnhakijoiden työelämä- ja metataitojen esiin tuominen työnhaun prosesseissa.

Osallistuimme hankkeessa TE-toimiston työllistymistä edistäviin, työnantajille ja työnhakijoille suunnattuihin tilaisuuksiin, kuten Teemasta toimeen – media-, av- ja tapahtuma-alan rekrytointimessuille 11.5.2022. Messuilla esiteltiin *Elävä osaamisportfolio -opas* pyrkimyksenä kasvattaa tietoisuutta erilaisesta työnhakumenetelmästä niin työnantajien kuin työnhakijoiden keskuudessa. TE-toimiston työntekijöille järjestettiin 9.5.2022 myös erillinen info- ja koulutustapahtuma lisäämään TE-toimiston henkilöstön tietoisuutta av-alalle työllistymisen haasteista, alan työllistymisen erityispiirteistä ja toimintamalleista, joiden avulla vauhdittaa työllistymistä alalle.

Media-alan työnantajista, rekrytoijista, työllistymispalveluista ja alan asiantuntijoista koostuvan asiantuntijaryhmän kanssa keskityttiin tunnistamaan työelämän muuttuvat tarpeet ja etsittiin ratkaisuja uuteen osaamisperustaiseen portfoliomalliin

Osaamisportfolion avulla omat taidot kokonaisuutena työnhaussa

Loimme hankkeessa työllistymistä edistävän *Elävä osaamisportfolio -opas*-verkkojulkaisun, joka auttaa työnhakijoiden ja työelämän rekrytoinnin tarpeiden kohtaamisessa sekä toimii projekti- ja keikkatalouden kentällä jatkuvaa työllistymistä edistävänä ja vahvistavana kestävästä toimintamallina ja oppaana. Hankkeessa yhteiskehitelty ja pilotoitu toimintamalli jalostui työllistymiseen ohjaavaksi verkkojulkaisuksi. Se opastaa tekemään osaamisperustaisen työnhakuvideon, digitarinan tai tekstin esittämään työnhakijan omaa osaamista ja taitoja työnhakutilanteessa. Verkkojulkaisun avulla luodaan oma osaamisportfolio, joka auttaa hahmottamaan omat taidot kokonaisuudeksi työnhakuun. Osaamisportfolio hyödyntää audiovisuaalista teknologiaa, kuten puhelimen kameraa ja videon editointiapplikaatioita, sekä oman elävän ja alati muuttuvan

kokemus- ja osaamishistorian tarinallistamista. Living portfolio -hanke toi audiovisuaalisen tarinankerronnan ja audiovisuaalisia teknologioita työnhakijoiden työnhakuun perinteisten työnhakumallien rinnalle.

Verkkojulkaisun avulla luodaan oma osaamisportfolio, joka auttaa hahmottamaan omat taidot kokonaisuudeksi työnhakuun.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Ohjaamo Helsinki toimii *Elävä osaamisportfolio -oppaan* juurruttamisen ja uuden työnhakumallin levittäjänä. Ohjaamo Helsinki voi tarjota elävää osaamisportfoliomallia media- ja av-alan sekä muiden alojen työnhakijoille uutena ja vaihtoehtoisena työnhaun mallina perinteisten menetelmien rinnalle. Ohjaamo Helsinki toimi hankkeessa työllistymispalveluiden asiantuntijana ja kontaktiverkostona nuoriin työnhakijoihin sekä auttoi juurruttamistyössä ottamalla käyttöön elävän osaamisportfoliomallin asiakasohjaustyössään.

Tärkeimmät tuottajaopit paketoituna Production Skills -täydennyskoulutukseen

Audiovisuaalisen sisällöntuotannon Production Skills -täydennyskoulutus kokosi yhteen tuottajien tärkeimmät opit. Koulutus tähtäsi jo kentällä toimivien tuottajien ammattiosaamisen kehittämiseen ja verkostojen luomiseen. Täydennyskoulutus tuotettiin luomaan ratkaisuja av-alan työttömyyteen ja työvoimapulaan.

Tuottajan monet kasvot

Marit Hohtokari, Production Skills -täydennyskoulutuksen vastaava kouluttaja, Kream Helsinki Osuuskunta

Miksi?

Audiovisuaalinen ala elää luultavasti olemassaolonsa voimakkainta kasvukautta. Perinteisten televisiokanavien ohella sisältöjä ostavat teleoperaattorit ja suoratoistopalvelut. Kysyntä on kasvanut lähes räjähdysmäisesti. Samaan aikaan ala on kansainvälistynyt ja osaamisen vaatimustaso kasvanut. Koulutus, erityisesti nopeasti tarpeisiin vastaava täydennyskoulutus, on loistanut poissaolollaan viime päiviin saakka.

Koska alalla palkataan pääasiallisesti tekijöitä projektikohtaisesti lyhyisiin työsuhteisiin, on ymmärrettävää, että samat hyviksi havaitut tekijät palkataan tauotta projektista toiseen.

Työvoimapulan haasteissa tuotannollisiin tehtäviin on jouduttu palkkaamaan henkilöitä, joiden kokemus ei aina riitä vastaamaan kasva- neista budjeteista ja ison työryhmän johtamisesta. Koska alalla palk- taan pääasiallisesti tekijöitä projektikohtaisesti lyhyisiin työsuhteisiin, on ymmärrettävää, että samat hyviksi havaitut tekijät palkataan tauotta projektista toiseen. On syntynyt kierre, joka johtaa helposti tekijöiden väsymiseen ja vaikeuksiin pitää tuotannot aikataulussa ja budjetissa. Se puolestaan stressaa tuottajia, jotka vähällä kokemuksella pyrkivät saat- tamaan kunnialla tuotannon loppuun ja huolehtimaan tekijöiden jaks-

misesta ja motivaatiosta. Stressi näkyy uupumisena, alalta poistumisena ja sairastumisina.

Miten?

Muutammat entiset tuottajaoppilaani ottivat yhteyttä minuun ja pyysivät tekemään jotain, että saataisiin aikaan vastaavanlainen tuottajien täydennyskoulutus, jonka he itse olivat aikanaan ohjauksessani käyneet. Osaavat tuottajat loppuvat, hätä tekijöiden löytymisestä ja jaksamisesta oli nykyisten vastaavien tuottajien suuri huoli.

Metropoliassa oli kesällä 2021 meneillään kaksi ESR-hanketta, joiden tavoitteisiin oli kirjattu avun antaminen työllistymiseen työttömille tai työttömyysuhan alaisille av-alan ammattilaisille. Projektipäällikkö ja tuotannon lehtori Johanna Wartion kanssa käytyjen keskustelujen ja ESR-hankehallinnon myönteisten päätösten jälkeen oli mahdollista ryhtyä valmistelemaan koulutusta. Aluksi selvitin, saisinko tämän hetken parhaat ammattilaiset kertomaan siitä, miten he itse työnsä tekevät ja mikä on työssä tärkeintä. Verkostojen syntyminen ja kasvattaminen on uusille tuottajille mitä olennaisinta. Sen olin useilta entisiltä oppilailtani kuullut. Kuten myös sen, että paras antamani oppi oli ollut tieto siitä, että oletus on katastrofin siemen. Jokainen, jolta apua pyysin, lupasi tulla heti, kun asia on ajankohtainen, myös ohjelmien ostajien edustajat eri tv-kanavilta.

Opiskelijoille oli tärkeää myös toinen toisiltaan oppiminen muiden kokemuksia omiinsa vertaillen, eri tuotantotalojen tapoja kuunnellen ja keskustellen.

Kesä ja lomakausi muodostuivat pieneksi hidasteeksi asioiden etenemiselle. Rahaa oli vain vähän, ja se oli käytettävä huhtikuuhun 2022 mennessä. Hakuilmoitus koulutukseen siirtyi syyskuun loppupuolelle. Tieto mahdollisen koulutuksen alkamisesta oli jo kiirinyt entisten oppilaitteni myötä eri tuotantoyhtiöissä, ja siksi saimme lyhyessä ajassa kylliksi ha-

kemuksia, joiden pohjalta pääsimme haastattelemaan hakijoita ja lopulta valitsemaan juuri niin heterogeenisen hyvän ryhmän kuin olimme toivoneetkin. Korona aiheutti pientä jännitystä, koska tämä koulutus ei olisi vastannut tarkoitustaan etäopetuksena ryhmähengen ja verkostojen kehittymisen takia. Onneksi korona oli syyskaudella ennen omikronia rauhallisempi ja lähijaksot voitiin toteuttaa suunnitellusti. Kevätkaudella korona aiheutti hieman enemmän poissaoloja. Pari luentoa pidettiin etäyhteydellä lähiopetuksessa paikalla olleille opiskelijoille puhujan ollessa eristyksissä.

Ensimmäinen lähijakso pidettiin lokakuun 2021 loppupuolella. Jokainen vieraileva puhuja on kiitellyt sitä, että saa tavata opiskelijat kasvokkain ja muodostaa jo luokkatilanteessa mielikuvan ryhmästä ja sen yksilöistä. Opiskelijoille oli tärkeää myös toinen toisiltaan oppiminen muiden kokemuksia omiinsa vertaillen, eri tuotantotalojen tapoja kuunnellen ja keskustellen. Aikaisempia vastuullani olleita tuottajien koulutuksia lyhyempi ajanjakso pakotti tiivistämään vierailijoiden esityksiä. Se on harmi, koska vapaat keskustelut vierailijoiden kanssa olisivat usein hedelmällisiä. Tiivis tahti harventaa myös ryhmätöitä ja samalla opiskelijoiden mahdollisuuksia imeä oppia toinen toisiltaan. Ajallisesta haasteellisuudesta huolimatta ryhmä on hyvin motivoitunut. Läsnäolo prosentti pahinta tammikuun koronan uutta aaltoa lukuun ottamatta oli noin 90.

Mitä?

Ennakkoon kerroimme vain otsikkotasolla lähijaksojen sisällöstä ja pidimme itsellämme oikeuden muuttaa ohjelmaa sen mukaan, mikä osoitautui järkeväksi opiskelijoiden laatimien oivalluspäiväkirjojen valossa. Siksi jokaisen lähijakson tarkka sisältö vierailijoihin kerrottiin vasta noin viikko ennen seuraavaa jaksoa.

Lokakuussa 2021 kokoonnuimme Hämeentien kampukselle tutustumaan toisiimme ja kuulemaan monta **tuottajan toimenkuvaa** avaavaa esitystä. Muut opintojaksot koostuivat seuraavista aihealueista: **Media tutuksi; sopimukset, tekijänoikeudet ja muut IPR-oikeudet; budjetointi ja rahoituksen monet eri mahdollisuudet; ideointi, tuotantotojen kehittäminen, käsikirjoitusten analysointi sekä ongelmien ennakointi, ryhmädynamiikka ja vuorovaikutustaidot; johtamisen elementit** sekä **pitchaus**.

Media tutuksi -kokonaisuudessa keskeisten kanavien ostajat kävivät kertomassa omasta toiminnastaan ja ostamisen prosesseista. Työmarkkina- ja tekijänoikeusjärjestöt esittelivät sopimuksia, tekijänoikeuksia ja muita IPR-oikeuksia. Budjetoinnista ja rahoituksen monista eri mahdollisuuksista apurahoista sponsorointiin ja sijoittajiin puhuttiin niiden suulla, joille se on päätyö. Vierailijoiden kanssa käytyjen keskustelujen lisäksi opiskelijat ovat harjoitelleet ideointia, tuotantojen kehittämistä, käsikirjoitusten analysointia sekä ongelmien ennakoimista, ryhmädynamiikkaa ja vuorovaikutustaitoja ja muita johtamisen elementtejä. Moni jännitti pitchausta, mutta sen harjoittaminen kannustavassa seurassa tuotti itsensä ylittämisen ja onnistumisen tunteita.

Mitä tämän jälkeen?

Nopeasti tarpeisiin vastaavalla, räätälöidyllä täydennyskoulutuksella on selvä kysyntä. Kuka ottaa siitä vastuun ja mistä rahat?

Production Skills -koulutusjaksoa voidaan pitää pilottina, jossa hyödynnettiin aiempia kokemuksia tähän aikaan päivitettyinä todeten, ettei olennaisin tuottajan työssä ole muuttunut tekniikan muutosten myötä. 2000-luvun alussa oli tiedossa, että uusi kurssi alkaa aina seuraavana syksynä. Jatkuvuus takasi hyvät opiskelijat oikea-aikaisesti. Liian aikaisin saatu oppi, jota ei voi työssään hyödyntää, menee tavallaan hukkaan. Toisaalta liian myöhään saatu oppi saattaa turhauttaa, jos on jo ehtinyt hankkia kannuksensa tuottajana.

Nopeasti tarpeisiin
vastaavalla, räätälöidyllä
täydennyskoulutuksella
on selvä kysyntä.

Jostakin olisi nyt löydettävä rahoitus, joka mahdollistaa tuotannollisissa tehtävissä toimivien ammattilaisten jatkuvan täydennyskoulutuksen. Budjetilla, joka tämän pilotin käytössä oli, se tuskin on mahdollista kenellekään, joka ei tee työtä lähes korvauksetta rakkaudesta lajiin ja suhteilla, jotka mahdollistavat suuren määrän vierailijoita ilman heille

maksettavaa asianmukaista korvausta. Lähijaksojen takia oppilaitoksen sijainti on olennainen. Metropolian Arabian kampus on hyvä, koska suuri osa tuotantoyhtiöitä sijaitsee vain muutamien kilometrien etäisyydellä tai jopa samassa talossa ja paikalle pääsee julkisilla kulkuvälineillä.

Olisi tärkeää, että koulutuksen suorittamisesta saa ennalta tiedossa olevat opintopisteet, jotka voidaan lukea hyväksi muissa koulutuksissa. Koulutuksen päätteeksi tulisi olla mahdollisuus suorittaa erikoisammattitutkinto näyttötutkintona samassa oppilaitoksessa, tai ammattikorkeakoulututkinnon jo aiemmin suorittaneet täydennyskoulutettavat voisivat jatkaa opintoja ylemmässä ammattikorkeakoulututkinnossa samassa oppilaitoksessa.

Koulutuksia käynnistettäessä on huolehdittava siitä, että koulutus koordinoitua niin, ettei eri oppilaitoksissa tuoteta samoja koulutuksia vaan oppilaitokset erikoistuvat eri osuuksiin ja koulutuksia tuotetaan tarpeen mukaan, ei liikaa eikä liian vähän.

Lisää aiheesta:

Marit Hohtokari. 2022. Tuottajakoulutuksen tärkeimmät opit. Uutinen. Creative Finland -verkkosivu. <https://www.creativefinland.fi/post/tuottajakoulutuksen-tärkeimmät-opit>

Sisällöntuottajien täydennyskoulutus 2021–2022

Toteutusaikataulu kerran kuussa to kello 16.30–20.00, pe ja la

21.–23.10.2021 Tuottajan toimenkuva

Tuottajana tuotantoyhtiössä, tv-kanavalla, operaattorilla, suoratois-topalvelussa. Mikä ero on vastaavalla tuottajalla ja linjatuottajalla tai tapahtumien tuottajalla? Ryhmäyttäminen ja tiimityön pohjustuskustelu.

18.–20.11.2021 Media tutuksi

Keskeisten kanavien tilaajien alustukset. Johtaminen. Tiimin kokoaminen, tiimiroolien merkitys ja luovan prosessin johtaminen. Ristiriitojen ratkaiseminen.

9.–11.12.2021 Tuotantojen lajityyppejä ja digitaalisia oheispalveluita

Ideointiharjoituksia yhdessä käsikirjoittajien kanssa. Pitchaus-harjoituksia.

13.–15.1.2022 Sopimukset, oikeudet ja tuotantoja koskevat lait ja työ sopimukset

Tekijänoikeus ja käyttöluvut ja muut tuotantoja koskevat säädökset. Toiminnan sujuvan etenemisen ennakointi, johtamisen taitoja ja harjoitteita.

17.–19.2.2022 TV-sarjan kehittäminen yhdessä käsikirjoittajien kanssa.

Tuotantosuunnitelma ja budjetointi. Formaatti, asiaohjelma, viihdeohjelma, lifestyle, draamasarja.

17.–19.3.2022 Rahoitus, sponsorointi, tuotesijoittelu

Tuotantotuet, apurahat, rahoittajat ja muut rahoitusmahdollisuudet, myös lisensointi ja IPR-suojaukset.

2.–23.4.2022 Pitchaus, myyntipaketti ja todistusten jako

Päätösjakso, jonka aikana kootaan yhteen kaikki olennainen.

Kokemuksia Production Skills -täydennyskoulutuksesta

Valmistujaiskuva Production Skills -täydennyskoulutuksen viimeiseltä päivältä
Kuva: Sonja Immonen

Production Skills -täydennyskoulutus antoi moninäkökulmaisen työkalupakin

Sami Kojonen, näyttelijä (FIA), ohjaaja-käsikirjoittaja-tuottaja

Olen saanut läpikäydä av- ja mediatuotantojen syvintä olemusta hyvin laajasti seitsemän kuukauden mittaisessa Production Skills -täydennyskoulutuksessa. Olen innoissani ja monesta syystä! Suomen huomattavimmat av-alan tuottajat, kanavat, rahoittajat ja vaikuttajat ovat avanneet ajatuksiaan ja presentaatioitaan meille – sisällöntuottajakoulu-

tettaville. Olen "päivittynyt" kaikessa rahoituksesta jälkituotantoon ja levitykseen.

Vaikka osa asiasta on ollut tuttua, sitä oppii aina uutta ja tärkeintä on havainto: av- ja mediakenttä muuttuu kaiken aikaa, ja meidän on muututtava siinä mukana. Täydennyskoulutus on antanut eväät toimia laadukkaasti sisällöntuottamisen etujoukossa.

Alalla toimivien kurssilaisten kokemustausta on monipuolinen. Kuinka kiintoisaa onkaan peilata käsityksiä, kokemuksia ja faktoja tällaisen väen kanssa. Kun kaiken av- ja media-alan sisällöntuotannon opit yhdistää pitkään näyttelijäkokemukseeni ja tuottamiini produktioihin, on minulla hyvät mahdollisuudet olla "uuden edessä" ja sellaisella työkalupakilla, että huimaa vieläkin.

Mielestäni koulutus on antanut minulle laajemman käsityksen asioista, joita tuottaja käsittelee työssään, ja antaa minulle selkeämmän kuvan, joka auttaa kehittämään omaa työtäni.

Koulutuksen kautta olen tunnistanut tuottajan työssä hyödyllisiksi koettuja osa-alueita, joita tulen kehittämään itsessäni tietoisesti. Esimerkiksi Excel tai vastapainoksi tunteiden johtaminen. Lähijaksot ovat myös toimiva väylä omien toimintamallien kyseenalaistamiseen ja kehittämiseen.

Koulutus on avannut laaja-alaisesti tilaajien perspektiiviä tv-tuotannossa: mitä haetaan ja mitä tarjotaan. Olen kokenut saaneeni työkaluja ja uusia tulokulmia ideoiden kehittämiseen ja niiden viemiseen eri tahoille. Lähijaksoilta keräämäni muistiinpanot ja niistä jäsenelty muistivihko tulevat olemaan jatkossa mukana todennäköisesti jokaisessa produktiossa.

Uskon verkostoitumisen vaikuttavan positiivisesti tulevaisuuden työllistymisessä ja oman nimen tutuksi tulemisessa. Olen onnekkaina jo saanut paikan uudessa projektissa koulutuksen ja kurssitoverin myötä.

Koulutus antaa päivitettyä tietoa, perspektiiviä ja itsetuntoa sekä tietysti verkostoja.

Koulutus on vahvistanut kiinnostuksen tahdoksi toimia mukana myös tv-tuotannoissa. Se on ollut myös kanava itsensä peilaamiseen eli omien vahvuuksien ja kehittämistarpeiden kirkastamiseen: mitä osaamista tuotantoyhtiö tai tuotanto tarvitsee ja mitä voin tarjota. Eli en epäile työllistymistäni alalle, kiitos myös tämän koulutuksen.

Elävä osaamisportfolio -opas tukemassa kykyä tunnistaa, kehittää ja markkinoida taitoja ja osaamista

Elävä osaamisportfolio -opas luotiin auttamaan työnhakijaa kokoamaan omat osaamiset ja taidot kokonaisuudeksi. Osaamisportfoliomalli kasvoi yhteiskehittelyn ja käyttäjälähtöisen suunnittelun lopputuloksena pysyvästi verkosta löytyväksi julkaisuksi.

Elävä osaamisportfolio -oppaaseen voi tutustua osoitteessa: <https://elavaosaamisportfolio.metropolia.fi/>

Oman osaamisen monipuolinen esiintuominen työnhaussa

Sonja Immonen

Living Portfolio -hankkeen projektituottaja

Portfolio, CV, showreel, työnhakuvideot tai omat verkkosivut. Ammatitaitoaan voi osoittaa monella tapaa. Lähes joka kerta työhakemusta kirjoittaessa tulee pohdittua pikaisesti, mitkä projekteista kannattaisi mainita hakemuksessa, ja lisättyä vain viimeisimmät projektit omaan CV:hen. Liian harvoin kuitenkaan tulee syvennyttyä pohtimaan omaa ammatillista polkuaan kokonaisuutena ja omia taitojaan ja osaamistaan ammatillisen polun kehittymisen näkökulmasta.

Liian harvoin kuitenkaan tulee syvennyttyä pohtimaan omaa ammatillista polkuaan kokonaisuutena ja omia taitojaan ja osaamistaan ammatillisen polun kehittymisen näkökulmasta.

Osaamistarpeiden hahmotus ja kehittäminen

Urapolkua suunniteltaessa mielikuva omasta osaamisesta ja työmahdollisuuksista saattaa vaikuttaa niukalta ja epärealistiselta. Ammatillinen itsetunto rakentuu usein onnistumisille omalla alalla, mutta onnistumisia harvoin katsoo oman osaamisen näkökulmasta. Myös työyhteisöissä uusien ja vanhojen työntekijöiden osaamisen tunnistaminen on erittäin

olennaista niin työyhteisön kuin yksilön kehittymisen kannalta. Työntekijöiden monipuolinen osaaminen kehittää organisaatiota ja uudistaa työelämää (Sitra 2019).

Näihin lähtökohtiin Living portfolio -hanke perustui. Hanke keskittyi tukemaan yksilöiden kykyä tunnistaa, kehittää ja markkinoida omia taitojaan ja osaamistaan. Tavoitteisiin kuului myös parantaa yksilön taitojen ja työpaikkojen taitovaatimusten kohtaantoa. Hankkeessa yhteiskehitettiin, mallinnettiin ja pilotoitiin työelämän ja työllistymispalvelujen kanssa työllistymistä edistävä osaamisportfoliomalli, joka toimii projekti- ja keikkatalouden kentällä jatkuvaa työllistymistä edistävänä ja vahvistavana kestävässä toimintamallina.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa koottiin yhteen työllistymispalveluiden, av- ja media-alan työelämän ja koulutuksen asiantuntijaryhmä, jonka kanssa yhteiskehitettiin työnhakijan osaamisista työelämälle kertova osaamisportfoliomalli. Yhteiskehitetty portfoliomalli luotiin kohtaamaan työelämän ja rekrytoinnin odotuksia ja hyödyntämään työhaussa audiovisuaalisia ratkaisuja. Yhteiskehittämisen pohjalta luotua osaamisportfoliomallia pilotoitiin keväällä 2021 Living portfolio -hankkeen ja Ohjaamo Helsingin järjestämässä kahden viikon mittaisessa osaamisportfolio-työpajassa. Hankkeen toisessa vaiheessa osaamisportfoliomalli jalostettiin digitaalseksi verkkopohjaiseksi ohjeistoksi, joka on helposti työnhakijoiden ja työnohjausta tekevien saatavilla. Syksyllä 2021 verkossa toimivaa osaamisportfoliomallia suunnittelemaan kerättiin digitaalisten muotoilijoiden digitiimi – digiassistentit Katariina Rahkola, Siiri Lundström ja Arttu Ahlfors.

Yhteiskehitelty toimintamalli muokattiin käyttäjätestauksien ja työpajojen myötä työllistymiseen ohjaavaksi *Elävä osaamisportfolio -oppaaksi*, joka ohjeistaa tekemään osaamisperustaisen työnhakuvideon, oman osaamisen digitarinan tai tekstin esittämään työnhakijan osaamista ja taitoja työnhakutilanteessa. Verkkajulkaisumuotoinen opas auttaa luomaan oman osaamisportfolion, jossa hahmotellaan omat taidot kokonaisuudeksi työnhakua varten. *Elävä osaamisportfolio -oppaan* tehtävien pohjalta koostetaan oma työnhakuvideo, digitarina tai osaamista käsittelevä teksti osaksi työhakemusta. Tuloksena on persoonallinen ja luova osaamisportfolio.

Monta eri muotoa, moneen eri tarpeeseen

Elävä osaamisportfolio -oppaan avulla tarjotaan vaihtoehtoisia tapoja tuoda esille oma osaamisportfolio. Työnhakuun tarkoitettussa videomuotoisessa osaamisportfoliossa esiintyy työnhakija itse, hän kertoo ja näyttää osaamistaan kännykkä- tai muulla kameralla kuvaten. Digitarinamuotoisessa osaamisportfoliossa työnhakija tuo videoksi koostettuna esiin osaamisensa ja taitonsa yhdistelemällä itse puhuttua ääniraitaa, valokuvia ja videoita. Tekstimuotoon kirjoitettu osaamisportfolio sopii parhaiten käytettäväksi osana työhakemusta tai CV:tä. Toteutustavoista voi valita itselle luontevimman, mielekkäimmän ja mukavimman. Videomuotoisen osaamisportfolion voi myös kuvata yhdessä ystävän kanssa, jolloin tekeminen voi olla rentoa ja helpompaa.

On myös tärkeää ymmärtää, että oma osaaminen ei ole pysyvää, vaan jatkuvasti muotoaan muuttavaa ja alati kehittyvää.

Tärkeintä on kuitenkin ymmärtää oma osaaminen, taidot ja vahvuudet ja sanallistaa ne kaikissa työhaun ja elämänvaiheissa. Oman osaamisen tunnistaminen antaa parhaimmillaan vahvan itsetunnon ja uskon itseensä. On myös tärkeää ymmärtää, että oma osaaminen ei ole pysyvää, vaan jatkuvasti muotoaan muuttavaa ja alati kehittyvää.

Omien taitojen syväymmärrys

Omaa osaamista on hyvä pohtia useiden näkökulmien kautta, sillä osaaminen koostuu paljon muustakin kuin työssä tai opinnoissa hankituista tiedoista ja taidoista. Vapaa-ajan harrastuksien kautta muodostuu paljon monenlaista uutta osaamista – valokuvausharrastus saattaa kehittää esimerkiksi pitkäjänteisyyttä, uusia näkökulmia katsoa asioita, sosiaalista rohkeutta ja itsensäjohtamistaitoja. Urheiluharrastukset ja vaikkapa joukkuelajit saattavat opettaa erilaisia tiimitaitoja tai ryhmän ohjaamis-

ta. Erilaiset kohtaamiset antavat valmiutta toimia monenlaisten ihmisten parissa ja kehittävät vuorovaikutustaitoja.

Oma osaamisportfolio on hyödyllistä tehdä, vaikka ei olisikaan juuri tällä hetkellä hakemassa uutta työtä. Sen avulla myös nykyisestä työstään voi innostua uudelleen katsomalla omaa osaamistaan eri näkökulmista. Osaamisportfolio auttaa ymmärtämään ja kehittämään omia taitoja ja ammatillista polkua ja katsomaan itsevarmalla katseella omaan, ammatilliseenkin tulevaisuuteen.

Lähde

Sitra 2019. Kohti osaamisen aikaa. <https://www.sitra.fi/app/uploads/2019/02/kohti-osaamisen-aikaa.pdf>

Osaaminen ja osallistava, käyttäjälähtöinen digitaalinen muotoilu

Siiri Lundström

Living portfolio -hankkeen digiassistentti

Käyttäjälähtöisyys on yksi hyvän suunnittelun kulmakivistä, kun oman tuotteen tai palvelun halutaan vastaavan loppukäyttäjän tarpeita. Tämä oli myös Living portfolio -hankkeen digitiimin lähtökohta omaan työhönsä – määrittävähän digitiimin suunnittelutyötä projektin aikana muotoiluajattelun ja palvelumuotoilun periaatteet, joissa käyttäjälähtöisyys on keskeisessä roolissa. Living portfolio -hankkeen digiprojektin suunnittelu- ja toteutusryhmässä työskentelivät Siiri Lundström, Katariina Rahkola ja Arttu Ahlfors, jotka olivat hankkeen aikana Metropolia Ammatikorkeakoulun digitaalisen muotoilun opiskelijoita. Ryhmän jäseniin viitataan tässä artikkelissa digitiiminä. Digitiimin työnkuva oli kehittää hankkeelle digitaalinen alusta hankkeen kehittämän osaamisportfoliomallin tueksi. Lopputuloksena syntyi verkkojulkaisu *Elävä osaamisportfolio -opas*.

MINNO© Innovaatio-opintojakson Design Sprint suunnittelutyöpaja 2021
Kuva: Johanna Wartio

Käyttäjälähtöisessä suunnittelussa loppukäyttäjän tarpeita, mieltymyksiä ja tapoja ei arvailla vaan niihin perehdytään erilaisten tutkimusmenetelmien avulla, esimerkiksi haastatteluja ja havainnointia käyttäen. Parhaimmassa tapauksessa käyttäjät pidetään aktiivisesti mukana koko suunnitteluprosessin läpi osallistamalla käyttäjiä suunnittelutyöhön prosessin eri vaiheissa.

Käyttäjälähtöisyys on yksi hyvän suunnittelun kulmakivistä, kun oman tuotteen tai palvelun halutaan vastaavan loppukäyttäjän tarpeita.

Määrittelemättömästä digialustasta verkkosivupohjaiseksi oppaaksi

Digialustan muotoa haettiin niin loppukäyttäjien kuin sidosryhmienkin tarpeiden kautta. Suunnittelutyönsä alkupuolella digitiimi toteutti käyttäjätutkimuksen ymmärtääkseen digialustan käyttäjien tarpeita. Tutkimus toteutettiin verkkokyselyinä ja haastatteluina, ja sen lähtökohtina olivat niin luovan ja media-alan rekrytointiprosessit ja osaamisportfolion käyttö yleisesti kuin Living portfolio -hankkeen osaamisportfoliomalli. Käyttäjien lisäksi digitiimi haastatteli hankkeen sidosryhmiä: yhteistyökumppani Ohjaamo Helsingin työnhakijoita ohjaavia asiakasneuvojia sekä luovan ja media-alan työnantajayritysten edustajia.

Käyttäjätutkimuksen pohjalta digialusta muotoutui hiljalleen verkkosivuksi, joka opastaisi käyttäjäänsä oman osaamisen tunnistamisessa ja osaamisportfolion koostamisessa. Käyttäjätestauksien aineistossa yhdeksi tärkeäksi teemaksi nousi huoli osaamisportfolion työläydestä. Käyttäjät toivoivat ja tarvitsivat tukea niin oman osaamisen tunnistamisessa ja sanoittamisessa kuin videomuotoisen osaamisportfolion tekemisen eri vaiheissa. Verkkosivun suunnittelussa otettiinkin tämän pohjalta huomioon erityisesti, kuinka sivu itsessään ohjaa ja ohjeistaa käyttäjän läpi koko prosessin verkkosivun toiminnallisuuksien ja tekstisisältöjen avulla.

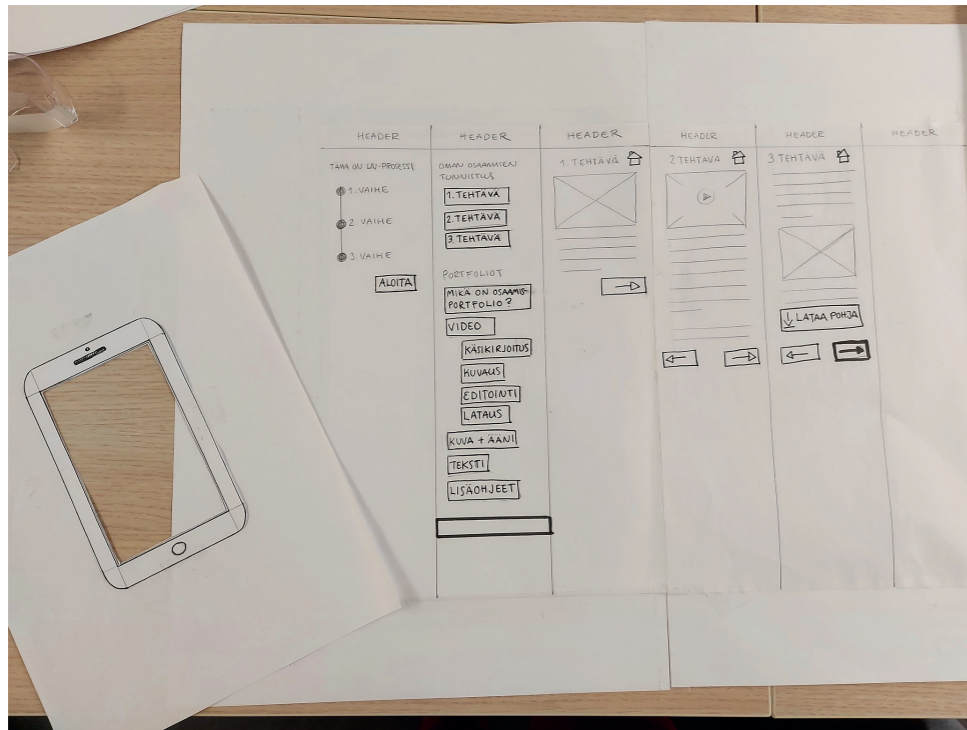
Myös rekrytoijapuolelta nousi esiin toive työkaluille, jotka auttaisivat työnhakijoita sanoittamaan ja todentamaan omaa osaamistaan nykyistä paremmin. Työnantajan voi olla esimerkiksi pelkkien nimikkeiden perusteella vaikea hahmottaa hakijan koulutustaustaa tai edellisen työn tehtäviä käytännön ja soveltuvuuden tasolla. *Elävä osaamisportfolio -opas* pyrkiikin vastaamaan juuri tähän tarpeeseen. Oppaan ensimmäinen osio auttaa käyttäjää tunnistamaan osaamisiaan ja vahvuuksiaan erilaisten tehtävien avulla, ja näitä tehtäviä käytetään seuraavissa vaiheissa pohjana oman osaamisportfolion tekemiseen.

Työnantajan voi olla esimerkiksi pelkkien nimikkeiden perusteella vaikea hahmottaa hakijan koulutustaustaa tai edellisen työn tehtäviä käytännön ja soveltuvuuden tasolla.

Hankkeen alkuvaiheessa osaamisportfoliomalli perustui vain videomuotoisen osaamisportfolion tekemiseen. Käyttäjätutkimus tuki digitiimin ajatusta siitä, että osaamisportfoliolle olisi hyvä olla myös muita toteutusvaihtoehtoja kuin työnhakuvideo, jossa työnhakija kuvaa itseään ja lisää videoon valokuvia ja vaikkapa omaa työskentelyään kuvaavia ottoja. Tutkimusaineistossa näkyivät kunkin työnhakijan persoonan ja taitojen asettamat reunaehdot. Osalle kirjallinen ilmaisu on helpompaa, kun taas joillekin suullinen ilmaisu on luontevinta. Samalla tavoin videon tuotantoon liittyvät taidot, kuten itsensä kuvaaminen ja editointi, vaikuttavat testikäyttäjän suhtautumiseen videomuotoiseen osaamisportfolioon. Digitiimi piti tärkeänä sitä, että käyttäjätutkimuksessa esiin nousseet persoonallisuuteen ja taitoihin liittyvät erot voidaan huomioida. Videomuotoisen osaamisportfolion rinnalle vaihtoehdoksi digitiimi toi vain käyttäjän ääntä ja kuvia yhdistelevän omasta osaamisesta kertovan digitarinan sekä tekstimuodon, jotta erilaiset käyttäjät otettaisiin huomioon.

Käyttäjätestaukset iteraation ja osallistavan suunnittelun tukena

Käyttäjätutkimuksen lisäksi loppukäyttäjät otettiin mukaan suunnitteluprosessiin ennen varsinaisen teknisen toteutuksen aloitusta. Tähän väliin mahtui toki monta työvaihetta, joissa muotoilun menetelmin suunniteltiin alustan rakennetta ja toimintoja hyödyntäen käyttäjätutkimuksessa kerättyä dataa. Digiitiimi teki verkkosivuista useamman erilaisen prototyypin, joita testattiin yhdessä loppukäyttäjien kanssa. Nopeat testauskierrokset ennen varsinaisen teknisen toteutuksen aloitusta auttoivat digitiimiä saamaan palautetta työstään ja tekemään muutoksia matalalla kynnyksellä.

Paperinen prototyyppi digialustasta.
Kuva: Katariina Rahkola

Paperiprototyypin testausta.
Kuva: Katariina Rahkola

Ensimmäinen prototyypeistä oli nopeasti tehty paperiprototyyppi, jolla testasimme suunnittelemaamme rakennetta ja navigaatiota. Prototyyppi tarkoitti siis kirjaimellisesti paperille piirrettyjä digialustan näkymiä, johon oli karkeasti hahmoteltu sisältöelementtien paikat, tekstit otsikotasolla ja navigaatiopainikkeita. Paperiprototyypin jälkeen toteutimme kaksi digitaalista prototyyppiä. Ensimmäinen näistä oli niin sanotusti rautalankaprototyyppi: prototyypin avulla hahmottelimme digialustan toiminnallisuuksia, navigaatiota ja sisältöjen asettelua tarkemmin, mutta se ei sisältänyt vielä värejä tai kuvituksia. Viimeinen prototyyppi oli visuaalinen prototyyppi, jonka tarkoitus oli mallintaa valmista verkkosivustoa eli näyttää samalta ja toimia samoin kuin lopullinen digialusta. Molemmat digitaaliset prototyypit olivat interaktiivisia eli käyttäjä pystyi liikkumaan niissä oikean verkkosivun tavoin.

Digiitiimi sai arvokasta palautetta jokaisesta testausvaiheesta. Navigaatiota, toiminnallisuuksia, sisältöjä, sisältöjen asettelua, visuaalista ilmettä ja koko kokonaiskuvaa hiottiin käyttäjiltä saadun palautteen avulla. Kun prototyyppejä oli useita, eri testauskierroksilla pystyttiin keskittymään

tarkemmin eri osa-alueisiin ja näin esimerkiksi rakenne ja navigaatio hiottiin loppuun saakka ennen visuaalisen ilmeen tuomista prototyyp-piin. Prototyypointi siis mahdollistaa jatkuvan iteraation, eikä varsinaisessa toteutusvaiheessa jouduta tekemään enää suuria, aikaa vieviä muutoksia tai vaihtoehtoisesti tyytymään jo tehtyyn muutosten ollessa liian suuritöisiä. Prototyypointi ja käyttäjätestaukset pitävät loppukäyttäjän suunnittelun keskiössä.

Navigation, usability, content, visual design and overall look were refined through user testing and user feedback.

Even though user-centered design is a well-known concept for digital professionals, it is not always implemented in practice. The *Elävä osaamisportfolio -opas* would have been found in its current form without user-centered design. I would like to see user-centered design more widely implemented in project work.

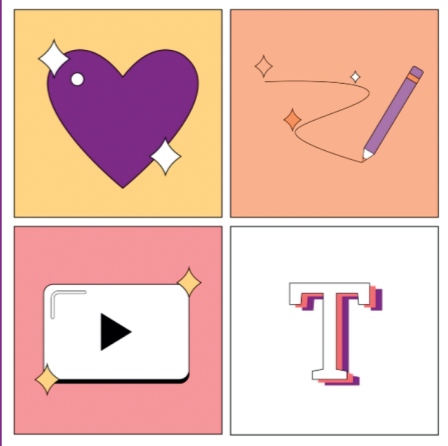
ELÄVÄ OSAAMISPORTFOLIO

Oma osaaminen Osaamisportfolio Osaamisportfolio työnhaussa

Tervetuloa Elävä osaamisportfolio -oppaaseen

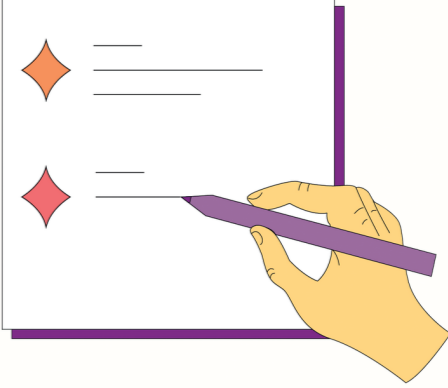
Elävä osaamisportfolio -opas on työllistymistä tukeva verkkojulkaisu, joka evästää ensin oman osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen ja sitten osaamisportfolion tekemiseen. Elävä osaamisportfolio -opas on suunniteltu erityisesti luovien ja AV-alojen työnhaakuun.

Tutustu oppaan osioihin ↓

Mikä?

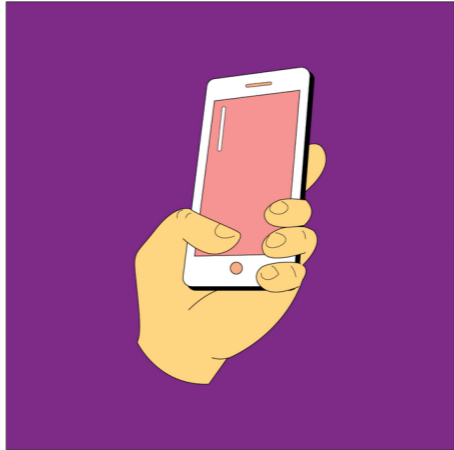
Elävä osaamisportfolio -opas on työllistymistä tukeva verkkojulkaisu. Opas ohjeistaa sinua tekemään osaamisperustaisen työnhakuvideon, digitarinan tai tekstin, jonka avulla voit esitellä omaa osaamistasi ja taitojasi työnhakutilanteessa. Tämä osaamisportfolio auttaa keräämään taitosi kokonaisuudeksi työnhakua varten.

Miten?

Elävä osaamisportfolio -opas evästää ensin oman osaamisen tunnistamiseen ja sanoittamiseen ja sitten osaamisportfolion tekemiseen. Osaamisportfolion luot oman osaamisen tunnistamiseen johdattavien tehtävien pohjalta kootusta tekstistä tai käsikirjoituksesta. Osaamisportfolion muodon saat valita itse: ohjekirjasta löydät ohjeet osaamisportfolion tekemiseen videon, digitarinan ja tekstin muotoon.

Osaamisportfolio hyödyntää audiovisuaalista teknologiaa, kuten puhelimen kameraa ja videon editointiapplikaatioita, sekä työnhaun tarinallistamista. Osaamisportfolio ei korvaa hakemuskirjettä ja CV:tä, vaan tuot sen avulla joustavasti esiin persoonaasi ja osaamistasi perinteisten työnhaun dokumenttien rinnalla.

Valmiin verkkojulkaisun etusivu-näkymä.

Osaamisportfolio- täydennyskoulutukset ja -työpajat työnhakijoiden apuna

Osaamisportfoliomallia kokeiltiin ja juurrutettiin erilaisissa täydennyskoulutuksissa ja työpajoissa. Koulutuksissa pohdittiin, kuinka kehittää *Elävää osaamisportfolio-opasta* ja minkälaisia tarpeita kohderyhmällä oli omassa työhaussa. Koulutusten ja työpajojen järjestämisessä yhteistyökumppanina toimi Ohjaamo Helsinki, jonka kautta myös kohderyhmä tavoitettiin tehokkaasti. Tässä osiossa avataan kahta täydennyskoulutusta ja yhtä työpajaa tarkemmin.

Osaamisportfolio- täydennyskoulutus keväällä 2021

Johanna Wartio, projektipäällikkö, elokuva ja televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Kesäkuussa 2021 pilotoitiin Ohjaamo Helsingin kanssa kahden viikon mittainen osaamisportfoliokoulutus. Alun alkaen tarkoituksena oli järjestää koulutus Ohjaamon tiloissa Helsingin Kampissa. Ennen koulutusta ohjelmassa oli useita infotilaisuuksia koulutuksesta Ohjaamon ja TE-toimiston henkilökunnan kanssa. COVID-19-rajoituksista johtuen Ohjaamo oli kuitenkin työnhakijoilta suljettuna ja infot ja koulutus jouduttiin toteuttamaan verkkokoulutuksena Zoom-alustalla.

Koulutukseen osallistuvat olivat pääasiallisesti pitkäaikaistyöttömiä nuoria. Koulutuksen selväksi haasteeksi muodostui motivaation ylläpitäminen etäviestimien johdosta, jonka seurauksena kahden viikon koulutuksen aikana tapahtui selkeä osallistujakato. Lähiopetus tämänkaltaisissa koulutuksissa olisikin erityisen tarpeellista, jotta jokainen osallistuja saisi äänensä kuuluviin.

Täydennyskoulutuksen sisältö

Koulutuksen tavoitteena oli tarjota osallistujille päivitystä uusiin media- ja av-alan työhaun haasteisiin, kuten työelämätaitojen kehittämiseen, oman osaamisen tunnistamiseen, taitojen ja työhistorian tarinallistamiseen sekä audiovisuaalisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen työha- kuvideon tekemisessä.

Koulutus koostui kuudesta moduulista:

- Työnhakutaidot – kuinka muotoilet oman ura- ja työllistymissuunnitelmasi?

- Työelämä- ja metataitojen tunnistaminen – millaisia vahvuuksia ja osaamista sinulta löytyy?
- Oman osaamisen ja työhistorian tarinallistaminen – miten tuot osaamisesi esiin työnantajille?
- Ammatillisen osaamisen soveltaminen työnhaussa – miten näytät taitosi?
- Digitaalisten taitojen kehittäminen – päivitystä työnhaun digi- ja audiovisuaaliseen taitoihin!
- Audiovisuaalisten sisältöjen tekeminen osaamisportfoliomallilla – tee ohjatusti sisältöjä uuteen digitaaliseen portfolioosi!

Koulutus sisälsi koulutusviikoilla annettavaa verkko-opetusta sekä omiin aikakatauluihin joustavasti sovitettavia etätehtäviä.

Osaamisportfolio MEDA-täydennyskoulutuksessa

Johanna Wartio, projektipäällikkö, elokuva ja televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Osaamisportfoliokoulutus järjestettiin myös Metropolia Ammattikorkeakoulun TE-toimistolle tuottamassa av-alan MEDA-täydennyskoulutuksessa osana ura- ja työllistymissuunnittelumoduulia syys-lokakuussa 2021. MEDA-täydennyskoulutuksen osallistujat olivat av-alan toistuvais- tai pitkäaikaistyöttömiä, jotka saivat täydennyskoulutuksessa ammattialakohtaista täydennyskoulutusta sekä ura- ja työllistymissuunnittelun puitteissa ohjauksen osaamisportfolion ja työnhakuvideon tekemiseen. MEDA-täydennyskoulutettavat myös tuottivat koulutuksensa aikana Living portfolio -hankkeelle markkinointisisältöä harjoitustyönään.

Kuvakaappaus MEDA-täydennyskoulutuksessa toteutetusta Living portfolio -markkinointivideosta

Elävä osaamisportfolio -työpaja

Sonja Immonen, projektituottaja

Ohjaamo Helsingin asiantuntija Krista Ihalainen ja Living portfolio -hankkeen projektituottaja Sonja Immonen. Kuva: Johanna Wartio

Elävä osaamisportfolio -työpaja järjestettiin 5.4.2022 Ohjaamo Helsingin tiloissa. Työpajassa toteutettiin osallistujien omat työnhakuvideot *Elävä osaamisportfolio -oppaan* ohjeiden avulla.

Työpajaan tuli mukaan kaksi Ohjaamo Helsingin nuorta työnhakijaa ja yksi Ohjaamon työnhakijoita ohjaava asiakasneuvoja. Suunnittelimme toteuttavamme työpajan siten, että kumpikin nuori työnhakija saa henkilökohtaista ohjausta videon työstämiseen osaamisportfolioiden varten. Tämä osoittautui toimivaksi päätökseksi, sillä kumpikin osallistuja koki tarvitsevansa tukea oman osaamisensa kartoittamisessa ja videon käsikirjoituksen kirjoittamisessa.

Aloitimme työpajan tiedustelemalla osallistujien toivetyöpaikkaa tai mahdollista työpaikkailmoitusta, johon he haluaisivat hakea. Kumpikin osallistuja löysi nopeasti oman toivetyöpaikkansa, jota varten he videot haluaisivat toteuttaa. Tämän jälkeen lähdimme toteuttamaan hankkeessa tuotetun *Elävä osaamisportfolio -oppaan* ohjeiden mukaan oman osaamisen kartoittamisen tehtäviä toivetyöpaikka mielessä.

Elävä osaamisportfolio -opas perustuu kuuteen erilaiseen osaamista kar-

toittavaan tehtävään. Osaamisen kartoittamisen tehtävien tavoitteena on antaa syvempi näkemys siitä, missä omat taidot korostuvat. Oman osaamisen kartoittamisen tehtäviksi työpajaan valitsimme **Vahvuudet**, hybridiversion **Osaamisen nelikentästä** ja **Osaamisen tiekartasta** sekä **Osaamisen peilikuvan**. Eniten herättelyä, harkintaa ja pohtimista tarvittiin kummallakin osallistujalla hybriditehtävä **Osaamisen nelikentästä**. Työpajaan osallistujat kokivat nopeasti oman osaamisensa koostuvan vain opinnoissa tai työssä saaduista osaamisista. Pienen keskustelun jälkeen osattiin kuitenkin löytää itsestä myös geneerisiä taitoja ja niin kutsuttuja pehmeitä taitoja, jotka on opittu useimmiten vapaa-ajalla tai harrastuksissa.

Osaamisen kartoituksen jälkeen siirryimme käsikirjoitukseen. Käsikirjoituksen aloituslause tuntui hankalimmalta. Koettiin, että ei haluta kertoa omaa ikää, sukupuolta, määritellä omaa ammattia tai alaa liian suppeasti, ja sukunimenkin kertominen tuntui vähän epämiellyttävältä. Etsimme korvaavia tapoja aloittaa. Käsikirjoituksen edetessä avautui ymmärrys omasta "polusta", joka olikin paljon selkeämpi ja loogisempi kuin alussa osattiin ajatella.

Käsikirjoituksen valmistumisen jälkeen teimme käsikirjoituksesta runkosanalistan: listan avainsanoista ja lauseista, joiden avulla käsikirjoitus opeteltiin ulkoa. Muutaman harjoitusoton jälkeen pääsimme kuvaamaan videota. Pyrimme siihen, että videot kuvataan ilman keskeytyksiä, jotta editointivaihe on suoraviivaisempi. Videot saatiin kuvattua muutamalla otolla, ja lopputulokseen oltiinkin hyvin tyytyväisiä. Koska työpajan aikataulu Ohjaamo Helsingissä oli napakka, päätimme, että hanke huolehtii videoiden editoinnista ja ne toimitetaan osallistujille sähköpostitse työpajan jälkeen.

Osallistujien kiitokset ohjatusta työnhakuvideoiden tekemisestä sekä palautteet *Elävä osaamisportfolio -oppaan* ohjeista antoivat hankkeellemme vahvistuksen siitä, että hankkeessa luotu toimintamalli on käyttäjien näkökulmasta toimiva ja ohjaus tekemiseen käytännönläheistä ja rohkeaa. Ohjaamo Helsingin asiakasneuvojat toivoivat, että työpajoja voitaisiin jatkossa järjestää walk-in-tyyppisesti koko päivän mittaisina.

Noin neljällekymmenelle Ohjaamo Helsingin työntekijälle ja läheiselle sidosryhmälle pidettiin muutama viikko työpajan jälkeen esittely *Elävä osaamisportfolio -oppaan* verkkojulkaisusta. Ohjaamo Helsingin tavoitteena on jakaa tietoa asiakkailleen mahdollisuudesta toteuttaa oma osaamisportfolio ja mahdollisuuksien mukaan ohjata sen laatimisessa.

Tulevaisuus

Johanna Niemi, sosiologi, asiantuntijalehtori

Johanna Wartio, projektipäällikkö, elokuva ja televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Korkeakoulujen rooli tulevaisuuden osaamisvisioiden toteuttajana – media-alan uudet vaatimukset

Media-alan opettajilla on edessään uusia haasteita. Opettajan roolin liukuminen substanssiopettajasta kansalaiskasvattajaksi tulee voimistumaan. Tulevaisuuden koulutustarpeet ja työelämätaidot näkyvät opetussuunnitelmissa ja niin opettajien kuin opiskelijoiden arjessa tulevina vuosina. Mitä uudet työelämätaidot tarkoittavat media-alan ja av-alan opetukselle?

Opettajan roolin liukuminen substanssiopettajasta kansalaiskasvattajaksi tulee voimistumaan.

Yksi Sanna Marinin hallitusohjelman (2019) kärjistä on luovien alojen edistäminen. Media-alalla tehty *Mediaosaaja 2030* -selvitys kertoo tulevaisuuden koulutustarpeista ja koulutusinstituutioista näin:

“Koulutusinstituutiot pystyvät tuottamaan kilpailukykyisiä huippuosaajia media-alan tulevaisuuden tarpeisiin profiloitumalla joko

1. luovan sisällöntuotannon ja analytiikan
2. media-alan liiketoiminnan johtamisen ja kehittämisen tai
3. media-alan teknologioiden syväymmärryksen ja soveltamisen osa-alueelle

(Mediaosaaja 2030).”

Miltä tämä tulevaisuuden kuva kuulostaa media- ja av-alan tutkintojen näkökulmasta?

Teknologioiden syväymmärryksen opettamiseen ei tutkinnoissa ole mahdollisuutta rajallisten resurssien takia. Koulutusohjelmien ei kannata painottaa profiloitumista teknologiaan (alan yritysten puolestaan kannattaa), vaan laadukkaaseen sisältöosaamiseen, talousosaamiseen ja liiketoiminnan johtamiseen. Sisällöntuotannon perusosaaminen ja prosessienhallinta kuuluvat tällä hetkellä kaikkiin av-alan ammattikorkeakoulututkintoihin. Samaan aikaan paine sisällyttää opintoihin perus- ja painotusosaamisen lisäksi muita työelämätaitoja on valtava. Työ- ja elinkeinoministeriön *Luovien alojen tiekartta* -raportin mukaan suurin osa media- ja viestintäalan osaamistarpeista liittyy geneeriseen osaamiseen ja työelämäosaamisen taitoihin, toimintaympäristöön ja liiketaloudelliseen osaamiseen (Työ- ja elinkeinoministeriö 2020). Jatkuva oppiminen, osallistaminen, vastuullisuus ja sosiaaliset taidot korostuvat entistä enemmän tulevaisuudessa. Yhteiskunnallisten ilmiöiden ymmärryksen tarve kasvaa.

Jatkuva oppiminen,
osallistaminen, vastuullisuus
ja sosiaaliset taidot korostuvat
entistä enemmän tulevaisuudessa.

Koulutusinstituutiot vastaavat näihin tarpeisiin. Rima on todella korkealla. Tulevaisuuden työelämätarpeisiin pitäisi vastata sekä profiloitumalla media- ja av-alan sisältöosaamisessa että geneeristen työelämätaitojen opettamisessa. Se on valtava työ kaikilla koulutuskentällä työskenteleville. Uusien meta- ja työelämätaitojen opettaminen vaatii opettajilta kokonaisvaltaista suunnittelua ja koko alalta pitkäjänteistä kehitystyötä. Miten vastuullisuuskysymykset, yhteiskunnallinen ongelmanratkaisu ja psykologiset taidot konkretisoituvat opetuksessa? Kenen vastuulla se on?

Matka hallitusohjelmasta ja tulevaisuuden koulutuksen visiosta tutkintojen arkeen on pitkä. Matkalla ehtivät usein muuttumaan niin teknologia, työmarkkinatilanne kuin yhteiskunnalliset trendit. Tutkintojen pitää mukautua ympäristön tarpeisiin, mutta uudet työelämätaidot – kestävä kehityksen osaaminen ja vastuullisuusajattelu, sosiaaliset taidot, yhteiskunnallisten ilmiöiden syvä ymmärtäminen – kertovat enemmän siitä, millaisia ihmisiä yhteiskunnan jäseniksi halutaan, kuin siitä, mitä

taitoja koulutusinstituutioissa oikeasti voidaan opettaa. On hyvä, että vaaditaan paljon. Maapallo uppoaa ja palaa samaan aikaan, on kohtuutonta valittaa, että vastuullisuuden opettaminen on työlästä tai juurihan teimme uuden opetussuunnitelman. Olisi hienoa, että media- ja av-alan ammattikorkeakoulutuksissa voisi profiloitua esimerkiksi laadukkaaseen sisällöntuotantoon ja analytiikkaan sekä liiketoiminnan johtamiseen ja muut tulevaisuuden työelämätaidot tulisivat siinä samalla.

Työelämätaitoja pitää opettaa
ja pitää pyrkiä siihen, että
opiskelijat myös ymmärtävät
työelämän vaatimukset
ja ammatillisen asenteen
merkityksen valmistuessaan.

Mutta tulevatko ne siinä samalla? Työelämätaitoja pitää opettaa ja pitää pyrkiä siihen, että opiskelijat myös ymmärtävät työelämän vaatimukset ja ammatillisen asenteen merkityksen valmistuessaan. Opetussuunnitelma pitää suunnitella pedagogisesti viisaaksi, etä- ja hybridiopetukseenkin sopivaksi ja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia tarjoavaksi. Se vaatii opettajilta pitkäjänteistä kehitystyötä, tahtoa ja panostusta koulutusinstituutioilta sekä tukea ministeriöiltä. Alalle näitä uudistuksia kaivattiin jo eilen.

Lähteet

Huhtala J.-P., Paakkola O., Sunila C., Tikkanen H., Vainiala I. & Vittaniemi H. 2020. Mediaosaaja 2030. https://www.mediaalantutkimussaatio.fi/wp-content/uploads/NIBS_Mediaosaaja_2030_loppuraportti.pdf

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2020. Luovan talouden tiekartta. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162474/TEM_2020_48.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Production Skills -täydennyskoulutuksen osallistujien esittelyt

Production Skills -täydennyskoulutukseen osallistui 21 media- ja av-alan ammattilaista, joilla oli monipuolinen ja vaihteleva kokemus alalta. Pyysimme kaikkia osallistujia kirjoittamaan itsestään ja omasta osaamisestaan lyhyen tekstin. Seuraavissa esittelyissä heistä kuusitoista avaa oman polkunsä lukijoille.

Kuva: Timo Kauppiä

Emmi Boukhari

Tuotantopäällikkö

emmi.boukhari@gmail.com

Olen iloinen ja ahkera tuotantopäällikkö ja tradenomi-opiskelija, jolle monikulttuurinen ympäristö on tuttu niin työelämästä, opinnoista kuin kotoa. Minulla on mainonnan ja pr-toiminnan tutkinto Espanjasta Malagan yliopistosta, ja opiskelen parhaillani englanninkielisellä linjalla kansainvälistä liiketaloutta ja henkilöstöhallintoa. Nelihenkisessä perheessäni puhutaan suomea, espanjaa ja arabiaa. Minulle on kertynyt työkokemusta kansainvälisissä tiimeissä Suomessa ja Espanjassa av- ja tapahtumatuotannoissa sekä lentokenttätyössä ja ravintola-alalla. Olen toiminut asiakkuus- ja tuotantopäällikkönä tuotantoyhtiössä merkittävien kansainvälisten b2b-yritysten markkinointiviestinnän kumppanina. Lisäksi olen työskennellyt b2b-myynnissä, viestintävastaavana ja pankin back office -tehtävissä. Motivoidun uuden oppimisesta, erilaisten ihmisten kanssa työskentelystä ja vaihtelevista työoloista. Olen hyvä kuuntelija, joustava ja utelias resursien kartoittaja. Vapaa-ajallani nautin urheilusta, luonnossa liikkumisesta ja matkailusta. Pieniltä lapsiltani olen oppinut tässä hetkessä elämistä ja arkisten asioiden ihmettelyä ihan uusista vinkkeleistä.

Marja Halonen

Tuottaja

marja.halonen@gmail.com

Olen usein saanut kiitosta täsmällisyydestä, tehokkuudesta ja joustavuudesta. Vahvuuteni on ehdottomasti pitkäjänteisyys, jaksan pakertaa hyvän lopputuloksen eteen ja olen aina valmis miettimään parasta toteutustapaa vielä kerran.

Olen työskennellyt tv-tuotannoissa monissa tehtävissä, mm. leikkaajana, käsikirjoittajana, toimittajana ja ohjaajana, mikä on antanut hyvän tunnetun tuotannon eri osa-alueiden vaikutuksista toisiinsa. Näen taustani etuna tuottajuuteen, en tuijota vain Excelin lukuja, vaan katson tuotantoa koko prosessin kautta.

Mielestäni projektinhallinnassa on tärkeää tunnistaa ne kohdat, joihin kannattaa panostaa täysillä, mutta vielä tärkeämpää on ymmärtää, missä kohtaa mailaa ei kannata puristaa vaan on parempi antaa tilanteen kehittyä rauhassa ja tehdä riittävän hyvää jälkeä.

Minna Heikkinen

Tuotantopäällikkö, toimittaja

annemaritahaikkinen@gmail.com

Pitkä Minna, Iso Vaalee, HD Minna, Chopper Minna, Minttu, Minde. Siinä nimiä, joilla minut tunnetaan.

Olen pienestä pitäen viihtynyt enemmän poikien kuin tyttöjen jutuissa, siksi teininä alkoivat mopot, myöhemmin amerikanautot ja viimein Harlikat kiinnostelemaan. Minulle on aina sanottu, että olisi pitänyt insinööriksi lukea, koska olen hyvin tekniikkaorientoitunut ja voin analysoida eri vaihtoehtoja tappiin asti. No ei tullut minusta insinööriä, vaan alkoi tv-maailma vetää puoleensa. Aloitin urani Häjyissä cateraajaana -98 ja siitä etenin jouhevasti, jotain opintojakin suorittaen tuotantopäällikön tehtäviin.

Maailmalle teki mieli hyvin alkaneesta urasta huolimatta, ja päädyin asumaan Ruotsiin useaksi vuodeksi. Kun biologinen kello tuli täyteen, suuntasin muuttokuorman takaisin synnyinseudulleni Mikkeliin ja perustin perheen. Viime vuodet Mikkeliissä on elämään äitiyden lisäksi kuulunut radiojuontajan ja toimittajan sekä viestinnän töitä. Kynä pysyy yllättävän hyvin kädessä kirjoittaessa.

Ja tässä ollaan nyt, vastavalaistuneena Production Skills -sisällöntuottajien koulutusohjelmasta, valmiina taas heittäytymään television tekemisen syövereihin. Minulle taitaa olla ominaista tehdä asioita hieman toisin, mutta mennä halutessani läpi harmaan kiven. Never say never.

Peppi Hellen

Tuotantopäällikkö

peppi.hellen@gmail.com

Löysin kuusi vuotta sitten elokuva- ja tv-alasta työympäristön, johon tunnen kuuluvani päästä varpaisiin. Etenkin draamasarjat vetävät puoleensa niin kotisohvalla kuin työelämässäkin. Olen vahvimmillani, kun pääsen työskentelemään ihmisten, haasteiden ja tarinoiden parissa. Rakastan visuaalisuutta, listoja ja ongelmien ratkomista. Koen, että minussa on hiljaista tutkijaa, pohdiskelijaa, puntaroitsijaa ja diplomaattia, mutta myös nopealiikkeistä tiimipelaajaa, joka nauttii yhdessä tekemisen riemusta, tuulesta ja tuiskeesta.

Toimittajataustasta, joukkuelajeista sekä arkkitehtivanhempien matemaattisista geeneistä on ollut enemmän kuin hyötyä tuotantopuolen työtehtävissä, etenkin kokonaisuuksien hahmottamisessa. Tähtäimessäni on haastaa itseäni tuotantopäällikkönä ja mahdollisesti myöhemmin tuottajana vielä lukuisissa tuotannoissa. Samalla toivon, että pystymme yhdessä kehittämään alaa siihen suuntaan, että jokainen haluava pystyy toimimaan alalla aina eläkeikään asti ja miksi ei siitä ylikin.

Ari Huomolin

Käsikirjoittaja-ohjaaja

ari.huomolin@gmail.com

Olen television ja radion parissa marinoitunut sisältöjen ammattilainen, jolla on 15 vuoden kokemus alalta. Lapsuudesta muistan kesäisen päivän, jolloin halusin ennemmin katsoa MacGyveria kuin mennä ulos. Toinen muisto on, kun ilmoittauduin koululaisena kirjoittamaan joulunäytelmää. Ja kolmas, kun samoihin aikoihin opettajani kutsui minua kerran räksyttäväksi rakkikoiraksi.

Jo pienenä havainnoin maailmaa terävän ironisesti sekä absurdisti, kuin läpi "simpsoninkeltaisten lasien". Opettajalle se oli silloin liikaa, mutta minulle se on sittemmin tuonut elantoa. Ja ne joulunäytelmän estraditkin ovat vaihtuneet lineaariin, lähetysvirtaan ja vodeihin. Se menetetty kesäpäivä taasen, jolloin "tutkin" Ihmemiehen dramaturgiaa. Sen olen korvannut useasti heräämällä auringonnousun aikaan ihailemaan luontoa.

Kuva: Laura Malmivaara

Sami Kojonen

Näyttelijä (FIA) – laulaja – teatteri-ilmaisun opettaja – tuottaja – käsikirjoittaja – ohjaaja

sami.kojonen@samikojonen.com

www.samikojonen.com

Tarvitsetko monipuolista ammattinäyttelijää, -tuottajaa, -ohjaajaa tai -käsikirjoittajaa?

Olen yli 30-vuotisen uran tehnyt ammattilainen, ja kaikista em. tehtävistä minulla on runsaasti kokemusta. Teatterikorkeakoulun opintojeni lisäksi omaan siis kattavan tv-ohjaajan, -kameramiehen ja -käsikirjoittajan koulutuksen mm. Radio- ja tv-instituutista ja Ylen Ammattiopistosta.

Tarkkana, herkkänä, nopeana ja hyväntuulisena saan työryhmän aina puolelleni – olenpa missä työtehtävässä tahansa. Olen idealinkona tiimissä lyömätön, ja minut saa aina kiinni, kun haluat ottaa yhteyttä.

Tärkeää on, että ymmärrän sosiaalisen tehtäväni työryhmän jäsenenä ja myös se, että ymmärrän kulloisenkin tuotannon bisnes- ja kustannuslogiikan. En ole tehnyt ainoatakaan tappiollista tuotantoa. Ja mikä parasta: laatimani tuotantoaikataulut pitävät!

Uskallathan kokeilla?

Kuva: Juho Istola

Joose Koskiranta

Tuotantopäällikkö

joose.koskiranta@gmail.com

Elettiin vuotta 2012, kun tajusin lukiotehtäviä tehdessäni, että halusin töihin radioon. Juontajien iloisuus ja hyvät jutut herättivät nuoren miehen mielenkiinnon. Kahdeksan vuotta myöhemmin koitti valmistuminen Metropolia Ammattikorkeakoulun radio- ja tv-tuotannon koulutusohjelmasta. Yksi oleellinen seikka oli tosin muuttunut – kiinnostus radiosta oli vaihtunut televisioon.

Tällä hetkellä minulla on plakkarissa seitsemän tuotantoa Selviytyjistä Tanssii Tähtien Kanssa -ohjelmaan ja Suomen kauneimpaan kotiin. Olen nauttinut ensimmäisistä askelistani tv-alalla ja toivon pääseväni kokemaan laajan kirjon eri tuotantojen tekemisestä.

Työntekijänä pyrin luomaan tiimiini hyvää henkeä omalla energisyydelläni, ja olenkin saanut siitä kehuja. Uskon vahvasti siihen, että hyvän ilmapiirin luominen on yksi tärkeimmistä asioista alalla, jossa työkaverit vaihtuvat tiheästi. Suurissa tuotannoissa ollessani olen myös oppinut olemaan tarkka sekä huomioimaan pienetkin yksityiskohdat.

Kuva: Laura Paananen

Maija Maukonen

Tuottaja, tuleva ohjaaja & käsikirjoittaja

maija.maukonen@gmail.com

Olen kylmänviileä keskisuomalaisella sisulla varustettu yli 10 vuoden kokemuksen omaava rautainen media-alan ammattilainen, jolla pysyy langat parhaiten käsissä silloin, kun niitä on paljon. Parhaimmillaan olen roolissa, jossa minulla on vapautta toteuttaa itseäni sekä mahdollisuus rakentaa ympärilleni tiimi monipuolisilla vahvuuksilla. Tämä nainen ja naisen mielihiteet ovat vahvoja, mutta eivät vankkumattomia, sillä paras mahdollinen lopputuote on aina kaiken A ja O.

Paitsi laaja kokemukseni median parissa, on minulla ollut aikaisemmassa elämässäni useita ammatteja, joiden vuoksi minulta löytyy kattava kirjasto inspiraatioita, ideoita ja ajatuksia ammennettavaksi työhöni. Tämä yhdistettynä tarkkaan silmään ja taikurimaiseen kykyyn luoda, suunnitella ja aikatauluttaa tulevaisuus tuo parhaimmillaan esiin pystejä voittavia tuotantoja. Työnsä pystyn heittämillä hoitamaan yhden naisen tiimillä, mutta parasta on saada ympärilleni työryhmä, jonka hyvinvointi on sydämeni asia sekä suurin prioriteetti. Tyytyväinen työryhmä = timanttinen lopputulos.

Oli sitten kyseessä pitkä elokuva, radio-ohjelma tai tv-sarja – Maija sen taitaa!

Anna Nuru

Luova tuottaja, tuottaja

annaveijola@gmail.com

[linkedin.com/in/anna-nuru-43987a19](https://www.linkedin.com/in/anna-nuru-43987a19)

Pienenä luin tarinoita serkuilleni, vaikken osannut lukea. Tarinat veivät minut mukanaan, ja niin käy yhä uudelleen. Vähän isompana hiihdin kilpaa ja voitin Kaisa Mäkäraisen. Kainuun perukka ja isän nokkospellot ovat virittäneet minuun periksiantamattoman asenteen.

Olen tarttunut asioihin, jotka ovat minua kiinnostaneet, ja löytänyt oman alani. Viime vuosina taas uudelleen oman paikkani. Teen työni intohimolla, joka kerta uudelleen innostuen. Minua puhuttelevat tarinoiden tasot, näkymättömät maailmat, jotka piirtyvät kankaalle. Minulla on lapsen utelias mieli, työmiehen kädet ja ymmärtävä sydän.

Tällä hetkellä toteutan yhtä suurta haavettani, se saa ensi-iltansa alkuvuodesta 2023.

Hanna "Tanska" Nyman

Tuottaja

tanska.nyman@gmail.com

Rannikon lapsena en hätkähdä kasvoille lyöviä aaltoja, tai suussa maistuvaa merisuolaa. Saaristo on opettanut minut kunnioittamaan elämää, jonka edessä on toisinaan nöyryyttävä. Pelkäämään en ole aina suostunut.

Yrittäjäperheen kasvattina olen ymmärtänyt oman uurastamisen merkityksen ja kokemuksen kautta oman taipaleeni askeleet. Elämä on koulunut minusta harkitsevaisen realistin, pessimistin, joku sanoisi. Pohjimmiltani olen kuitenkin hullu, spontaani menijä. Heittäytyjä, sanoisi nätisti toinen. Karjalaiset juuret kertovat minusta, että rakastan tilannekomiikkaa, kohtaamisia ja oivaltavia keskusteluja. Puhun ja nauran paljon.

Kohta 20-vuotisella urallani reality-tv on avannut silmäni ihmisyydelle, tarinoille, traumoille, uusille alueille ja vanhoille tulevaisuuksille. Jokaisella ihmisellä on tarina, jos vain istuu alas sen kuulemaan. Siitä on urallani kysymys. Ja siitä, ketkä istuvat vierelläni. Tiimi on koko kokemuksen takana. Tässä ja nyt voin pyörittää ja kehittää tuotantoja pöydän takaa, tai rämpiä kameran vierellä räntäsateessa. Roolillani työelämässä ei ole aina merkitystä. Liikkuvalla kuvalla on valtava voima ja minulla intohimo olla osa sitä. "Skool! Uusille kohtaamisille ja kokemuksille, nähdään kentällä."

Tuukka Remes

Monimediatuottaja

tuukkaremesofficial@gmail.com

[linkedin.com/in/tuukka-remes](https://www.linkedin.com/in/tuukka-remes)

Melkein maailman ympäri matkustanut, rakkauden perässä Suomeen rantautunut taiteellisen elämäntutkijan käynyt bisnesmies.

Minua ajaa intohimo - intohimo luoda ja suunnitella, tehdä ja toteuttaa. Olen visuaalinen tarinankertoja, jolta eivät lopu koskaan ideat kesken. Olen luontainen diplomaatti, jolle hektinenkin projektista toiseen liitävä työskentely on elämäntapa. Pidän arvossa sisällöntuotannon monikanavaisuutta sekä saavutettavuutta.

Ongelmat ovat kuin palapelit - tehty ratkaistaviksi.

Kuva: Vilma Töyräs

Paula Rinta-Kanto

Sisällöntuottaja, audiotuottaja

paula.rintakanto@gmail.com

Olen kokenut audioalan ja sisällöntuotannon ammattilainen, jolla on vahva tausta radio- ja podcast-juontamisesta sekä sisällöntuottamisen ja sisältömarkkinoinnin parista. Olen onnellisin työskennellessäni sisältöjen parissa, oli kyse niiden luomisesta, toteuttamisesta tai markkinoinnista. Olen innokas kehittämään uusia sisältöideoita ja nautin myös vanhojen toimintatapojen uudistamisesta.

Parasta sisältöä syntyy hyvän työporukan kesken, ja olen ehdottomasti työelämässä laumaeläin.

Heidi Roth

Tuottaja, kirjailija, käsikirjoittaja

heidiroth@hotmail.com

[linkedin.com/in/heidirothmarketing](https://www.linkedin.com/in/heidirothmarketing)

Vahvuuksinani ovat monialaisuus, kansainvälinen kokemus, luova sisältöjen kehittäminen, kokonaisuuksien ja projektien hallinta sekä tulevaisuuden kuluttajatarpeiden visiointi ja niiden kehittäminen. Ratkaisukeskeisenä ja empaattisena ihmisenä haluan työskennellä ihmisten kanssa, jotka jakavat samat arvot ja intohimot av-alaan ja mediaan.

Minua kiinnostaa luoda tarinamaailmoja ja tarinoita moneen eri mediaan. Olen käsikirjoitusten ohella kirjoittanut romaaneja sekä ymmärrän myös peliteknologioita. Työskentelen tällä hetkellä määräaikaisena kaupallisena tuottajana tv-kanavalla. Minulla on kokemusta tuotantoyhtiöissä työskentelystä yli kymmenen vuotta. Lisäksi olen tehnyt markkinointiviestintää monessa eri yrityksessä yli viisitoista vuotta. Koulutustaustani on media-tuottaminen (YAMK) ja markkinoinnin MBA.

Kuva: Kosamo VISUALS

Ronja Suomi

Tuotantopäällikkö

ronja.finland@gmail.com

Suunnittelua, aikataulutusta & ihmiskemiota – tosissaan mutta ei vakavasti

Kun tuotanto tarvitsee nopeita aivoja, tarkkaa silmää ja vikkeliä jalkoja muuttuvissa olosuhteissa, olen kuin kotonani. Etelä-Suomen suomalaisimpana suomenruotsalaisena olen pienestä pitäen toiminut asioiden järjestelijänä sekä tiimini tukijana, ja harrastaneisuus vauhdikkaissa lajeissa, kuten salibandyn maalivahtina ja pesäpallon ulkokentällisenä, näkyy myös työskentelyssäni; nopeat ratkaisut, päälle puskeva paine ja tiimityö eivät ole minulle haasteita vaan perusedellytyksiä.

Sosiaalisena ja pienistäkin asioista innostuvana tulen helposti toimeen kaikkien kanssa, mutta saan myös kiksejä Excel-taulukoiden värikoodaamisesta ja automaattisista laskentakaavoista. Haluan olla siellä, missä tapahtuu, ja olen aina valmis tarttumaan tuumasta toimeen auttaakseni muita. Olen kerännyt kannuksia Suomen katsotuimmista tv-ohjelmista koto-Suomen lisäksi aina ulkomailta asti, niin reality-viihteen kuin myös fiktio-draaman puolelta.

Läsnäoloa, hustlaamista, huumoria ja lämpöä – sitä on Ronja!

Kuva: Annika Wiksten

Petra Äyräväinen

Tuottaja

petra.annina.syrjanen@gmail.com

Olen luotettava tv-alan ammattilainen, ja minulla on yli kymmenen vuoden kokemus ja näkemys alalta. Polkuni alalla on kulkenut erilaisten tuotannon sekä sisällön tehtävien kautta nykyiseen rooliini tuottajana. Olen rauhallinen ongelmanratkaisija, mutta ennen kaikkea olen tiimipelaaja ja haluan jokaisen tiimin jäsenen onnistuvan tehtävässään parhaalla mahdollisella tavalla. Rakastan yhteistä ideointia ja pallottelua tiimin kanssa; monesti ratkaisut löytyvät näin lähempää kuin niitä osaa etsiäkään. Minulla on tavoitteet korkealla, ja haluan tehdä asiat mahdollisimman hyvin, kuitenkin reilusti ja kenenkään työhyvinvoinnista tinkimättä. Olen keskusteleva tuottaja ja koen olevani helposti lähestyttävä hankalissakin asioissa.

Annette Tamminen

Visuaalisten sisältöjen tuottaja

annettetamminen@yahoo.com

Lapsena rakastin Barbie-leikkejä. Siis RAKASTIN.

Muut leikit leikin mielelläni ystäväni kanssa, mutta Barbien ja Kenin ja heidän possensa kanssa leikkiminen oli mun juttu. Muutama eskari-ystäväni pyrki (ja annoin heidän yrittää) Barbie-leikkeihin mukaan, mut ei, ehdoton ei, eivät osanneet pukea, suunnitella vaatteita eivätkä kertoa tarpeeksi mielenkiintoisia tarinoita Barbien ja Kenin elämästä. Parempi leikkiä B&K-leikit yksin, sainpahan päättää tarinat ja visut.

Pukusuunnittelijana/stylistinä leikin parhaiten yksin tai näin luulin, kunnes ajan myötä ymmärsin kanssalleikkijöiden/työryhmän arvokkaan merkityksen. Nyt isojen tuotantojen B&K-leikkeihin hyväksyn jo muitakin, ja on ihan ok, jos joku (lahjakas) antaa panoksensa sisältöihin. Kuvitteelliset tarinat, joiden sisältöä tukevat estetiikka ja visuaalisuus, ovat olleet merkittävä osa koko elämäniä.

Ylioppilasteatterista, ranskalaisen ammattiteatterin kautta mainos- ja musiikkituotantoihin, luonnollisena jatkumona tv-viihde- ja draamatuo-

tannot ja viimeisimpänä, mutta ei vähäisempänä Johanna Vuoksenmaan "70 on vain numero" -leffan pukusuunnittelu, näistä koostuu työhistoriani. Pukusuunnittelua, lavastusta, kuvittamista, promokuvien suunnittelua ja stailausta, yhteistyökumppaneiden kartoittamista, budjettien laskemista, mainosisältöjä ja niiden visuja, kirjojen piirtämistä, hääpukuja, musiikkia, tarinoita, elämää, parasta.

Verkostoni ovat vuosien varrella kasvaneet kiitettävästi, ystävyksiä ja kontakteja on solmittu tuotantoyhtiöiden, kanavien, artistien, lavastajien, näyttelijöiden, valokuvaajien, järjestäjien, valosuunnittelijoiden, festareiden, rock-klubien, mainostoimistojen, taide-skenen, kukka- sekä muiden tavarantoimittajien yms. toimijoiden kanssa ympäri maailmaa.

Ihmisenä olen aikaansaava ja "hands on" -tyyppi. Sytyn täpäriissä tilanteissa, ja mahdottomat tilanteet kääntyvät mahdollisiksi. Joidenkin mielestä olen järjettömän hauska, toisten mielestä taas liian napakka. Oikeudenmukainen liikuttuja, sellainen minä olen.

Jos olet kyllästynyt ideoimaan aina itse, buukkaamaan ja säätämään aikatauluja, miettimään "kenelle soittaisi, olisipa joku, joka hoitaisi koko paketin", I'm your woman ❤️

Ja mitä tulevaisuuteen tulee, niin toivon pääseväni tuottamaan mielenkiintoisia ja kauniita sisältöjä, sekä vuosien saatossa emännöimään Välimerelle suomalaisten media-hahmojen vanhainkotiä :)

Kirjoittajat

Kuva: Timo Kauppila

Marit Hohtokari, Production Skills -täydennyskoulutuksen vastaava kouluttaja, Kream Helsinki Osuuskunta

Marit Hohtokari, kokenut yrittäjä, johtaja ja luovien alojen osaaja on kouluttanut tv-tuottajia ja muita luovien alojen yrittäjiä tai sellaisiksi aikovia. Hän on kehittänyt agenttitoimintaa ammatina luoville aloille. Vuosikymmenien ura vastuullisissa tehtävissä kehittyvällä mediakentällä on tuonut Maritille laajan ja monialaisen verkoston, ja hän kokee, että sen avulla mikään ei ole mahdotonta. Oppilaiden eteneminen urallaan on hänelle suurin motivaation ja ilon lähde. Maritin motto on ”koskaan ei ole myöhäistä aloittaa uutta ja kiinnostavaa”.

Kuva: Janic Leino

Sonja Immonen, Living Portfolio -hankkeen projektituottaja

Hankkeen projektituottaja Sonja Immonen on taustaltaan tuottaja ja tuotantopäällikkö ja on toiminut monipuolisesti erilaisissa rooleissa kulttuuri- ja av-alalla. Sonja on valmistunut kulttuurituottajaksi Metropolia-ammattikorkeakoulusta. Sonja ymmärtää oman työkokemuksensa kautta hyvin luovan alan luonteen ja näkee, että tarvetta hankkeen mahdollistamalle työnhaun toimintamallille on.

Kuva: Rosa Virtanen

Siiri Lundström, Living Portfolio -hankkeen digiassistentti

Siiri Lundström on vastavalmistunut digitaalisen muotoilun alumni sekä viestinnän ja valokuvauksen moniosaaja. Häntä kiinnostavat hanketyö sekä innovointi ja ongelmanratkaisu hankkeiden keskiössä. Siiri oli yksi Living Portfolio -hankkeen kolmesta digitiimiläisestä. Digitiimi suunnitteli ja toteutti Living portfolio -mallin mukaisen digitaalisen osaamisportfolion ohjeistukseen tarkoitettun digialustan ja sen toimintamallin asiantuntijoiden, MINNO© -innovaatioryhmien, työnhakijoiden ja Ohjaamo Helsingin kanssa yhteiskehittelyn pohjalta.

Kuva: Johanna Wartio

Johanna Niemi, sosiologi ja asiantuntijalehtori

Johanna Niemi, valtiotieteiden maisteri, toimii asiantuntijana Metropolian tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Johanna on hankearvioinnin asiantuntija ja sosiologi, kun sellaista tarvitaan.

Kuva: Johanna Wartio

Johanna Wartio, Living Portfolio -hankkeen projektipäällikkö ja elokuva- ja televisiotuotannon ja käsikirjoittamisen lehtori

Hankkeen projektipäällikkö Johanna Wartio on elokuva- ja televisiotuotannon sekä käsikirjoittamisen lehtori sekä ESR- ja Erasmus+-projektipäällikkö, joka on työskennellyt media ja av-alalla tuotantoyhtiönsä ja myyntiagentuurinsa puitteissa Helsingissä ja Lontoossa. Johanna on ollut kehittämässä alan täydennyskoulutuksia elokuva- ja televisio-tutkinnon neuvottelukunnan, hankkeen ohjausryhmän, Yleisradion, TE-toimiston sekä av-alan työnantajien kanssa. Vuonna 2021 toteutuneita täydennyskoulutuksia ovat olleet hankkeessa tuotettu Production Skills -sisällöntuottajien täydennyskoulutus, Living portfolio -osaamisportfoliokoulutus sekä elokuvan ja television tutkinnossa tuotettu MEDA av-alan täydennyskoulutus. Johanna suunnittelee kuuden ammattikorkeakoulun sekä av-alan työelämän edustajien kanssa Metropolia Ammattikorkeakoulussa pilotoitavaa ERKO-rahoitteista av-alan tuottajien diplomi-tasoista erikoistumiskoulutusta ja on mukana TEMin ja OKM:n av-alan kasvusopimuksen kehittämisessä.

Living Portfolio

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

